

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
PREȘEDINTE

Intrare Nr. 1/5059/17
CC 16 Luna 11 Ziua 22

CURTEA DE CONTURI A ROMÂNIEI

Strada Lev Tolstoi nr.22-24 Sector 1 cod 011948 București

Telefon: (+40)21.307.88.18; Fax : (+40)21.307.88.75

Internet: <http://www.curteadeconturi.ro> e-mail: rei@rcc.ro

Cabinet președinte

A-lui S.G. Pănciu-pt. RZ
spre informare

București,

Nr. 12.433 / 16. 11. 2016

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
SECRETAR GENERAL

Nr. 1/40720P / 22. 11. 2016

Domnului Florin IORDACHE - Președintele al Camerei Deputaților

În temeiul prevederilor art. 4 alin. 3 și ale art. 40 din Legea nr. 94/1992, privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, vă transmitem alăturat, în vederea examinării, **Sinteza Raportului de audit „Eficacitatea procesului de informatizare a activității curente la instituții publice” întocmit la Administrația Națională a Penitenciarelor**, aprobată de către Plenul Curții de Conturi întrunit în ședința din data de 27 octombrie 2016 și postată pe Site-ul Curții de Conturi, pagina publică.

Ațiunea de audit al performanței a fost efectuată de către Curtea de Conturi a României în perioada 03.05-22.07.2016 și a vizat perioada 2013-2015/ciclul de viață al sistemului informatic.

Inițierea acțiunii de audit a avut ca principal fundament interesul general al societății legat de sistemul penitenciar din România.

Ținta auditului a fost efectuarea unui audit al performanței independent asupra ansamblului de aspecte, conjuncturi și activități subsumate obiectului de activitate al Administrației Naționale a Penitenciarelor în vederea identificării vulnerabilităților, riscurilor specifice, disfuncționalităților, deficiențelor, consecințelor acestora și responsabilităților aferente.

Concluzia generală a auditului este aceea că **sistemul informatic al ANP este funcțional și perfectibil**, aplicațiile acestuia acoperă partea preponderentă a activității curente, rezolvă într-o bună măsură sarcinile specifice, se află în exploatare și, în același timp, în dezvoltare, contribuind în sens pozitiv la **creșterea calității muncii, a pregătirii profesionale, la uniformizarea practicii privind evidența persoanelor private de libertate**.

Atenția acordată de către Camera Deputaților analizării aspectelor conținute în prezenta sinteză, precum și monitorizării modului în care Guvernul și Ministerul Justiției vor înțelege să sprijine **Administrația Națională a Penitenciarelor** pentru implementarea recomandărilor formulate de către Curtea de Conturi, ar contribui într-un mod semnificativ la atingerea obiectivelor pentru care a fost inițiat și desfășurat auditul.

Vă rog să primiți asigurarea înaltei noastre considerații.

Președintele Curții de Conturi a României

Nicolae VĂCĂROIU

[Signature]

Parlamentul României
CAMERA DEPUTAȚILOR
BIROUL PERMANENT

Nr. 1646 din 22. 11. 2016

CURTEA DE CONTURI A ROMÂNIEI

*Departamentul XII - Justiție, procuratură, magistratură, protecție
și pază, telecomunicații speciale, servicii de informații interne și
externe, dezvoltare regională și administrație publică locală*

SINTEZA

Raportului de audit privind
*„Eficacitatea procesului de
informatizare a activității curente la
instituții publice”*
întocmit la
ADMINISTRAȚIA NAȚIONALĂ A
PENITENCIARELOR

2016

C U P R I N S

1.	INTRODUCERE	4
2.	STRUCTURA ADMINISTRAȚIEI NAȚIONALE A PENITENCIARELOR	8
3.	RESURSE ALOCATE ÎN PERIOADA AUDITATĂ	9
	3.1 POSTURI ȘI PERSONAL	9
	3.2 PRINCIPALELE DATE DIN SITUAȚIILE FINANCIARE	12
4.	OBIECTIVELE PROIECTELOR, PROCESELOR ȘI APLICAȚIILOR AUDITATE	13
5.	SINTEZA PRINCIPALELOR CONSTATĂRI	15
6.	CONSTATĂRILE ȘI RECOMANDĂRILE FORMULATE	16
	6.1 EVALUAREA SOLUȚIILOR INFORMATICE IMPLEMENTATE	21
	6.2 IDENTIFICAREA ȘI ANALIZA RISCURILOR	29
	6.3 EVALUAREA SCHIMBULUI DE INFORMAȚII	34
	6.4 EVALUAREA SISTEMULUI DE INDICATORI DE PERFORMANȚĂ	37
	6.5 CONCORDANȚĂ SISTEMULUI IT CU LEGISLAȚIA	43
7.	IDENTIFICAREA EVENTUALELOR CARENȚE LEGISLATIVE	49
8.	PUNCTUL DE VEDERE AL CONDUCERII	51
9.	CONCLUZIILE ȘI RECOMANDĂRILE FORMULATE	51
10.	CONCLUZIA GENERALĂ A AUDITULUI PERFORMANȚEI.....	55

A B R E V I E R I

ANP	Administrația Națională a Penitenciarelor
UE	Uniunea Europeană
ITC	Tehnologia Informației și Comunicațiilor
DEFA	Direcția Economică Financiară și Administrativă
ROI	Regulamentul de Ordine Interioară
STI	Serviciul Tehnologia Informației
SLA	Clauză privind calitatea serviciilor

1. INTRODUCERE

Prezentul raport este destinat spre informare Parlamentului României, Guvernului României, Ministerului Justiției și Ministerului Finanțelor Publice.

Aspectele prezentate în acest raport sunt rezultatul misiunii de audit al performanței desfășurate în perioada **03.05 –22.07.2016** în conformitate cu Standardele proprii de audit ale Curții de Conturi, elaborate în baza standardelor internaționale de audit.

Totodată, au fost avute în vedere prevederile următoarelor documente:

- Regulamentul privind organizarea și desfășurarea activităților specifice Curții de Conturi, precum și valorificarea actelor rezultate din aceste activități (RODAS), aprobat prin HP nr. 155/2014;
- Manualul privind auditul performanței – Ediția 2013;
- Manualul auditului sistemelor informatice – Ediția 2012;
- Ghidul de audit al sistemelor informatice – Ediția 2012;
- Programul de activitate al Curții de Conturi pe anul 2016, aprobat prin Hotărârea Plenului nr. 257/30.07.2016.

Administrația Națională a Penitenciarelor (ANP) este organizată și funcționează potrivit prevederilor unui pachet de acte normative dintre care cele mai importante sunt:

- **Constituția României;**
- **Noul Cod Penal al României;**
- **Noul Cod de Procedură Penală;**
- **Legea nr. 293/2004** privind *Statutul funcționarilor publici cu statut special din Administrația Națională a Penitenciarelor*, cu modificările și completările ulterioare;
- **Legea nr. 48/2012** privind *finanțarea activității ANP și a unităților subordonate;*
- **Legea nr. 254/2013** privind *executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal*, cu modificările și completările ulterioare;
- **HG nr. 584/2005** privind *stabilirea activităților specifice și a finanțării unităților sanitare din sistemul de apărare, ordine publică și*

- siguranță națională, precum și a unităților sanitare din rețeaua ministerului justiției, cu modificările și completările ulterioare;*
- **HG nr.157/2014** pentru aprobarea regulamentului de aplicare a Legii nr 254/2013;
 - **HG nr. 652/2009** privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției, cu modificările și completările ulterioare;
 - **HG nr. 1849/2004** privind organizarea, funcționarea și atribuțiile Administrației Naționale a Penitenciarelor, cu modificările și completările ulterioare;
 - **Ordinul MJ nr. 1540/C/20 iunie 2006** privind organizarea și atribuțiile Direcției pentru prevenirea criminalității în mediul penitenciar;
 - **Ordinul MJ nr. 1270/2008** pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Consiliului tehnico-economic al Administrației Naționale a Penitenciarelor;
 - **Ordinul MJ nr. 1662/C/2011** pentru aprobarea Competențelor de gestiune a resurselor umane ale ministrului justiției, directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor și directorilor unităților subordonate acestuia;
 - **Ordinul MJ nr. 2003/C/2008** pentru aprobarea ROF a ANP;
 - **Ordinul MJ nr. 3465/C/2014** pentru completarea Regulamentului de organizare și funcționare a Administrației Naționale a Penitenciarelor, aprobat prin Ordinul MJ nr. 2003/C/2008;
 - **Ordinul MJ nr. 1316/C/2012** pentru aprobarea Normativului privind asigurarea tehnică de autovehicule a ANP și unităților subordonate;
 - **Decizia directorului general nr. 550/2011** privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a penitenciarelor-spital, cu modificările și completările ulterioare;
 - **Decizia directorului general al ANP nr. 507/2012** privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a unităților penitenciare, cu modificările și completările ulterioare;
 - **Decizia directorului general al ANP nr. 543/2012** privind aprobarea ROI în ANP;
 - **Decizia directorului general al ANP nr. 416/2015** pentru modificarea anexei nr. 1 la Regulamentul de organizare și funcționare a penitenciarelor-spital, aprobat prin Decizia directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor nr. 550/2011.

MISIUNE

Administrația Națională a Penitenciarelor este serviciul public responsabil cu aplicarea regimului de detenție și cu asigurarea intervenției recuperative, în condiții care garantează respectarea demnității umane, facilitând responsabilizarea și reintegrarea în societate a persoanelor private de libertate și contribuind la creșterea gradului de siguranță a comunității, la menținerea ordinii publice și a securității naționale.

ANP aplică în domeniile de competență sa Strategia Guvernului României privind executarea pedepselor și măsurilor privative de libertate pronunțate de instanțele judecătorești.

VIZIUNE

Dezvoltarea unui serviciu public pentru **creșterea șanselor de reintegrare socială a deținuților**, prin dezvoltarea capacității acestora de a-și câștiga existența după liberare:

- crearea unui sistem sigur pentru deținuți, personal și comunitate;
- loialitatea personalului;
- respectul demnității umane a deținuților

OBIECTIVELE AUDITULUI

Obiectivul general al auditului constă în *evaluarea performanței implementării și utilizării sistemului informatic al ANP, a instrumentelor, tehnologiilor informatice și infrastructurii existente, a încadrării în obiectivele prevăzute atât în programele și strategiile proprii cât și în cele ale sistemului judiciar.*

Pornind de la aceste considerente auditul se va concentra asupra următoarelor **obiective specifice** :

„Eficacitatea procesului de informatizare a activității curente la instituții publice”

Obiective specifice auditului:	<i>Evaluarea soluțiilor informatice implementate, a arhitecturii hardware și software, a resurselor tehnologice și de personal aferente;</i>
	<i>Identificarea și analiza riscurilor, asigurarea securității și a confidențialității informațiilor, managementul continuității și al dezvoltării sistemului;</i>
	<i>Evaluarea schimbului de informații în format electronic cu alte instituții de profil;</i>
	<i>Evaluarea sistemului indicatori de performanță și a impactului utilizării sistemului informatic.</i>

Obiectivele enunțate mai sus stabilite pe baza raționamentului profesional, vor fi tratate în contextul măsurării performanței prin prisma celor 3 *E – economicitate, eficiență, eficacitate* – abordare generată de necesitatea de a contura o imagine mai clară a performanței sistemului informatic implementat în cadrul ANP și unităților subordonate.

Totodată, urmare necesității de a evalua performanța fondurilor alocate, auditorii publici externi vor analiza și concordanța sistemului IT și a aplicațiilor componente cu legislația care reglementează domeniul.

Auditul a încercat să răspundă la următoarele întrebări:

- ❖ În ce măsură sistemul informatic reușește să sprijine activitățile și funcțiile specifice administrației penitenciare?
- ❖ Sistemele/subsistemele/aplicațiile utilizate contribuie la optimizarea nivelului de îndeplinire a obiectivelor ANP?
- ❖ Este asigurată automatizarea fluxurilor informaționale între ANP și entitățile cu care interacționează?
- ❖ Indicatorii de performanță asigură suportul motivațional pentru creșterea nivelului de îndeplinire a obiectivelor entității?
- ❖ Bugetul IT alocat la nivelul ANP și al unităților penitenciare ține seama de necesitățile de susținere a obiectivelor planurilor anuale de informatizare a sistemului penitenciar, în conformitate cu prioritățile acestora?
- ❖ Are loc o evaluare cost – performanță a activităților privind tehnologia informației?
- ❖ Personalul IT este dimensionat corespunzător, comparativ cu volumul de activitate? În cadrul ANP și al unităților penitenciare există personal cu pregătire de specialitate necesară care să răspundă necesităților activităților curente și potențiale în ceea ce privește tehnologia informației?

„Eficacitatea procesului de informatizare a activității curente la instituții publice”

- ❖ Resursele hardware, software și de comunicații asigură necesitățile de funcționare în bune condiții a sistemului informatic în ansamblul său?
- ❖ În ce măsură sistemul informatic, prin componentele analizate, permite interconectarea și interoperabilitatea cu sisteme compatibile ale altor instituții de profil?
- ❖ Există la nivelul ANP și al unităților penitenciare o politică referitoare la asigurarea securității fizice și logice a informațiilor și sistemelor gestionate?
- ❖ Sistemele/subsistemele/aplicațiile utilizate în cadrul ANP corespund cerințelor de legalitate și regularitate privind evidența patrimonială ?

Prin răspunsurile date la aceste întrebări, auditul a încercat să furnizeze o serie de informații cu privire la performanța activității entității, identificarea zonelor de risc și formularea unor recomandări pertinente.

2. STRUCTURA ADMINISTRAȚIEI NAȚIONALE A PENITENCIARELOR

Structura organizatorică a ANP este stabilită în conformitate cu organigrama aprobată prin Anexa 2 la HG nr. 1849/2004 privind organizarea, funcționarea și atribuțiile Administrației Naționale a Penitenciarelor și ROF al ANP, aprobat prin OMJ nr. 2003/C/2008 cu modificările și completările ulterioare, sintetizată în tabelul de mai jos.

APARATUL CENTRAL	ENTITĂȚI SUBORDONATE
ANP – instituție cu personalitate juridică – ordonator secundar de credite finanțat prin bugetul Ministerului Justiției.	48 entități cu personalitate juridică, ordonatori terțiari de credite: - 33 penitenciare; - 6 penitenciare spital; - 2 penitenciare pentru minori și tineri; - 1 penitenciar pentru femei; - 2 centre de reeducare; - 2 centre de pregătire a personalului; - 1 Baza de Aprovizionare Gospodărire și Reparații; - Complexul Flamingo din Eforie Sud

„Eficacitatea procesului de informatizare a activității curente la instituții publice”

Direcția Tehnologia Informației și Comunicații IT (DTIC), ca parte integrantă a ANP și-a identificat și consolidat poziția și rolul în cadrul entității definindu-se ca fiind „*compartimentul de specialitate care coordonează activitatea tehnologiilor și comunicațiilor, în scopul constituirii unui sistem informatic și de comunicații unitar. DTIC asigură punerea în funcțiune și exploatarea în parametri corespunzători a echipamentelor de calcul, rețelelor locale de calculatoare și aplicațiilor aflate în exploatare în sistemul penitenciar, astfel încât să existe un flux permanent de informații, atât la nivelul fiecărei locații, cât și între acestea și, în același timp, între unitățile penitenciare și sediul central.*”

Din poziția asumată de DTIC decurge atât misiunea, cât și viziunea structurii ca parte componentă a ANP, astfel:

- **Misiunea DTIC** – constă în asigurarea continuității serviciilor informatice pentru sistemul administrației penitenciare, dezvoltarea unui sistem informatic coerent și integrat și oferirea posibilității de a folosi în mod eficient tehnologia informației și comunicațiilor, în vederea îndeplinirii obiectivelor sale organizaționale.
- **Viziunea DTIC** - are în vedere asigurarea unei poziții proactive în domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor, identificarea oportunităților, a instrumentelor și soluțiilor inovatoare care să permită managementului ANP să gestioneze eficient resursele și să conducă la îndeplinirea obiectivelor asumate.
- **Scopul** – automatizarea tuturor fluxurilor informaționale care se pretează a fi informatizate, pentru o dezvoltare durabilă a instituției.

3. RESURSELE ALOCATE ÎN PERIOADA AUDITATĂ

3.1. POSTURI ȘI PERSONAL (NUMĂR, DINAMICĂ ȘI PONDERE, STRUCTURĂ, CALIFICARE)

În conformitate cu prevederile legale în vigoare, la data de 30.04.2016, numărul maxim de posturi prevăzut pentru ANP și unitățile subordonate era de 15.076 posturi, din care: *posturi încadrate 12.327, iar posturi vacante 2.749.*

Pentru **aparatul central** erau prevăzute 345 posturi, repartizate prin ordin al MJ pe categorii, grade profesionale și coeficienți de ierarhizare, din care 291

„Eficacitatea procesului de informatizare a activității curente la instituții publice”

ocupate și 54 vacante, la care se adaugă 57 posturi destinate Subunității de Pază și Escortare Deținuți, din care 47 ocupate și 10 vacante.

Din analiza probelor de audit a rezultat că **deficitul mare de personal**, 2.749 posturi vacante reprezentând 18,2% din totalul posturilor, este generat de o seamă de cauze dintre care cele mai importante sunt:

- Incapacitatea actualului sistem de învățământ de a asigura reducerea substanțială a numărului de posturi vacante;
- Stresul ridicat în relația deținut-cadru, mai ales pentru personalul operativ care asigură paza;
- Rigurozitatea programului și a urmăririi îndeplinirii obligațiilor de serviciu;
- Necesitatea de a executa ore suplimentare mult peste normal pentru personalul de pază, situație generată tocmai de lipsa acută de personal.

Dintre aspectele care **motivează dorința de acces la funcțiile** din cadrul sistemului penitenciar, cele mai importante sunt:

- Implementarea de către sistem a unor politici de pre-angajare corespunzătoare;
- Asigurarea unui management corespunzător al carierei personalului din cadrul ANP;
- Siguranța locului de muncă;
- Salariu decent.

Situația numărului de **posturi aferent domeniului IT** în perioada 2013-2015, sintetic, pe categorii de ordonatori și de personal, se prezintă conform tabelelor următoare.

Anul 2013	Prevăzut			Încadrat			Vacant		
	OF	AG	Total	OF	AG	Total	OF	AG	Total
ANP	14	4	18	7	4	11	7	0	7
Subordonate	48	76	124	40	73	113	8	3	11
Total	62	80	142	47	77	124	15	3	18

Anul 2014	Prevăzut			Încadrat			Vacant		
	OF	AG	Total	OF	AG	Total	OF	AG	Total
ANP	14	4	18	7	4	11	7	0	7
Subordonate	48	87	135	40	83	123	8	4	12
Total	62	91	153	47	87	134	15	4	19

Anul 2015	Prevăzut			Încadrat			Vacant		
	OF	AG	Total	OF	AG	Total	OF	AG	Total
ANP	14	4	18	7	4	11	7	0	7
Subordonate	49	91	140	45	89	134	4	2	6
Total	63	95	158	52	93	145	11	2	13

Legenda:

OF* – ofițeri/studii superioare

AG** – agenți/studii medii și/sau studii superioare

Din analiza informațiilor culese în timpul misiunii s-a conturat un fenomen continuu de menținere la nivel ridicat a numărului de posturi vacante în perioada auditată, în special la funcțiile care solicită studii superioare, respectiv 50%, situație generată în primul rând de diferența mare de salarizare între sistemul public și sistemul privat pentru funcțiile din domeniul IT.

Din situația întocmită la data auditului, sintetic, evoluția numărului de posturi IT și gradul de ocupare a acestora în perioada auditată, a evoluat conform diagramei următoare:

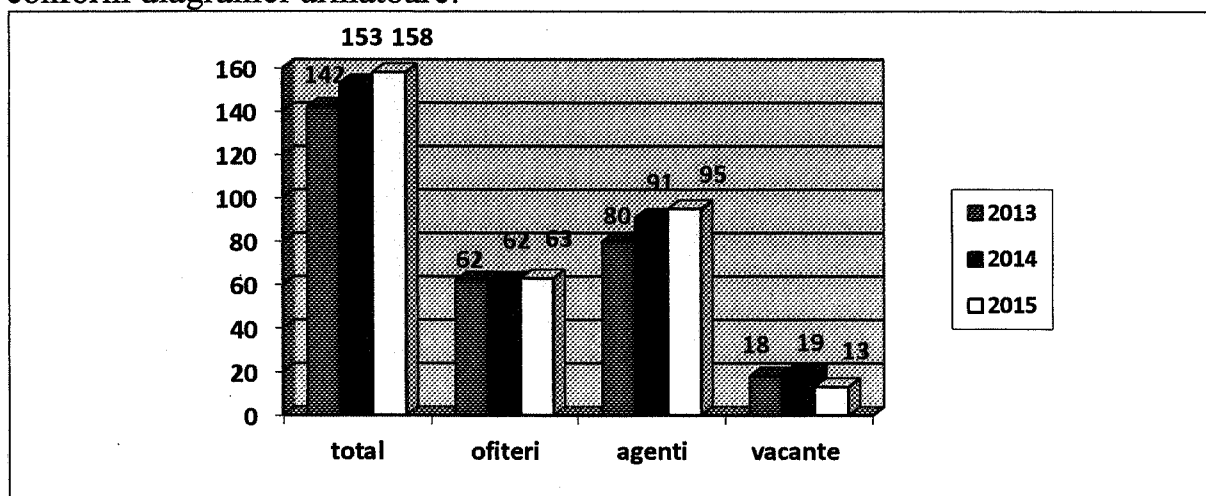

Diagrama nr. 1. Evoluția numărului de posturi IT

Referitor la managementul la nivelul structurilor de specialitate, din analiza datelor culese a rezultat o oarecare volatilitate în stabilitatea ocupării funcțiilor, unele funcții din aparatul central fiind ocupate prin detașarea unor ofițeri din structurile teritoriale situație care generează dezechilibre la nivelul unităților.

3.2. PRINCIPALII INDICATORI DIN SITUAȚIILE FINANCIARE ÎNCHEIATE PENTRU PERIOADA AUDITATĂ

În perioada 2013 - 2015 finanțarea ANP și a unităților subordonate a fost asigurată în conformitate cu dispozițiile art. 62 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 500/2002 *privind finanțele publice*, cu modificările și completările ulterioare, corelat cu prevederile Legii nr. 48/2012 *privind finanțarea activității Administrației Naționale a Penitenciarelor și a unităților subordonate, respectiv din venituri proprii și subvenții acordate de la bugetul de stat*.

O parte din veniturile proprii ale penitenciarelor provin din **munca persoanelor condamnate la pedepse privative de libertate** desfășurată în condițiile prevăzute de Legea nr. 275/2006 *privind executarea pedepselor și a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal*. De asemenea, unitățile din sistemul ANP pot derula unele activități economice generatoare de venituri, dintre care enumerăm: arenda terenuri agricole, valorifica bunuri, încasa chirii, tarife, sponsorizări în scopul finanțării parțiale a cheltuielilor curente și de capital.

Din informațiile cuprinse în probele analizate, referitoare la perioada auditată, a rezultat următoarea evoluție a principalilor indicatori economico-financiar cuprinși în situațiile financiare încheiate la sfârșitul fiecărui exercițiu bugetar din perioada supusă auditului, respectiv 2013 – 2015.

- mii lei -

Ani/Indicatori din bilanț	Active		Datorii		Capitaluri proprii	
	Necurente	Curente	Necurente	Curente	Total	din care Rezultatul patrimon
2013	1.522.175	123.292	12.305	117.795	1.515.366	-18.996
2014	1.540.849	152.692	12.030	125.716	1.555.794	24.605
2015	1.550.603	210.509	3.981	152.792	1.604.338	8.634

În aceeași perioadă, potrivit bugetului aprobat, **volumul creditelor bugetare definitive** a evoluat astfel:

- mii lei-

Ani/Indicatori din bilanț	Credite inițiale	Credite definitive	%
2013	846.653	1.030.949	122,8%
2014	1.006.498	1.071.565	106,5%
2015	996.417	1.226.916	123,1%

„Eficacitatea procesului de informatizare a activității curente la instituții publice”

Din analiza datelor privind evoluția bugetului administrației rezultă că în fiecare exercițiu bugetar din perioada auditată se evidențiază o suplimentare a resurselor alocate prin bugetul inițial, **majorările prin rectificarea bugetului fiind cuprinse între 6,5 și 23,1 procente față de solicitarea inițială a ANP.**

Referitor la resursele alocate pentru finanțarea *investițiilor și pentru asigurarea bunurilor și serviciilor din domeniul IT*, în perioada 2013-2015 evoluția bugetului se prezintă astfel:

AniIndicatori din bilanț	Credite definitive	Din care aferente IT		% din total
		Cheltuieli de capital	Bunuri și servicii	
2013	1.030.949	1.052	811	0.18%
2014	1.071.565	2.661	1.099	0.35%
2015	1.226.916	3.280	3.226	0.53%

Din datele privind execuția bugetelor în perioada auditată rezultă o creștere constantă și substanțială a alocăției pentru acțiunile aferente domeniului IT, capital și bunuri și servicii, în fiecare exercițiu creșterea fiind de aproximativ 0.17% generată de necesitatea îndeplinirii obiectivelor prevăzute în Strategia de dezvoltare a sistemului penitenciar.

Tot în perioada auditată, ANP prin structura specializată, respectiv Penitenciarul Spital Rahova, a derulat Proiectul IT: **"SMIS 38078 – SISTEM INFORMATIC INTEGRAT PENTRU MANAGEMENTUL ASISTENȚEI MEDICALE ÎN PENITENCIARE"**.

Proiectul a fost derulat și implementat integral în toate cele 6 penitenciare spital din cadrul ANP, este funcțional începând cu luna august 2015 și a fost recuperată integral cofinanțarea din fonduri europene, prin decontarea cererilor de rambursare.

4.OBIECTIVELE PROGRAMULUI / PROIECTULUI AUDITAT

Obiectivul general și obiectivele specifice ale programului, proiectului, procesului auditate rezultă din cerințele *Strategiei de dezvoltare a sistemului judiciar, aprobată prin HG nr. 1155/23.12.2014*, obiective materializate în *Strategia de dezvoltare a sistemului penitenciar în perioada*

„Eficacitatea procesului de informatizare a activității curente la instituții publice”

2015-2020. La elaborarea strategiilor a fost avută în vedere propria viziune a instituțiilor responsabile asupra obiectivelor care trebuie îndeplinite în vederea eficientizării sistemului judiciar și îmbunătățirii calității și accesului la actul de justiție.

Elaborarea și aprobarea Strategiei de dezvoltare a sistemului penitenciar în perioada 2015-2020 asigură premisele obiective privind estimarea, identificarea și planificarea resurselor necesare pentru îndeplinirea obiectivelor specifice ANP cuprinse în strategie, respectiv, îmbunătățirea condițiilor de detenție și creșterea șanselor de reintegrare socială a persoanelor private de libertate, prin:

- a) consolidarea sistemului penitenciar potrivit standardelor internaționale în materie;
- b) dezvoltarea programelor educaționale, de asistență psihologică și asistență socială din perioada detenției și informarea opiniei publice;
- c) dezvoltarea capacității instituționale și interinstituționale în domeniul reintegrării sociale a persoanelor private de libertate;
- d) dezvoltarea capacității instituționale și interinstituționale prin introducerea unor instrumente informatice integrate, de raportare, analiză, măsurare, planificare, previzionare și managementul performanței;
- e) asigurarea resurselor umane necesare desfășurării activităților specifice și formarea profesională a acestora la nivelul standardelor în materie.

Impactul estimat urmare implementării obiectivelor strategiei:

- **condiții de detenție conforme** cu standardele internaționale;
- **persoane condamnate pregătite pentru reintegrarea socioprofesională**/pentru preluarea acestora într-un circuit de asistență postdetenție.

Principalele obiective cuprinse în Planul de implementare a Strategiei de dezvoltare a sistemului penitenciar 2013-2016 care vizează activitatea DITC, înregistrat sub nr. 17.643/DTIC/21.01.2014 care cuprinde, pentru perioada auditată, o serie de obiective dintre care cele mai importante sunt următoarele:

- Crearea de noi aplicații și sisteme informatice integrate, modernizarea și/sau extinderea cu noi module a celor existente;
- Înnoirea și extinderea parcului de tehnică de calcul și a infrastructurii de comunicații IT în concordanță cu nevoile de resurse IT&C ale sistemului informatic, precum și implementarea sistemelor automate de administrare și securitate a infrastructurii informatice.

În planul managerial al Direcției Tehnologia Informației și Comunicării auditul va avea în vedere **formularea unor recomandări care să asigure**

accelerarea atingerii obiectivelor și a îmbunătățirii serviciilor oferite, precum și îndeplinirea condițiilor de economicitate, eficiență și eficacitate.

5. SINTEZA PRINCIPALELOR CONSTATĂRI

➤ În prezent, prin utilizarea *tehnologiei informației și comunicațiilor* Administrația Națională a Penitenciarelor a obținut rezultate favorabile, *sistemul informatic urmând să cunoască dezvoltări și perfecționări care să contribuie la creșterea calității activității curente.*

➤ **Conducerea**, conștientizează importanța sistemului IT și a riscurilor conexe utilizării acestuia, echipele manageriale *implicându-se direct în depistarea, evaluarea și minimizarea riscurilor asociate*, dar în profil teritorial aceasta s-a limitat la soluționarea problemelor tehnico-financiare legate de IT, de regulă doar când s-au semnalat disfuncționalități. Intervenția managerială s-a axat mai mult pe incidente și mai puțin pe analiză previzională și decizii strategice.

➤ La nivelul ANP sistemul informatic acoperă peste 80 % din necesitățile activității curente ale Administrației Naționale a Penitenciarelor, dar o serie de aplicații trebuie actualizate, altele rescrise, iar sistemul completat cu aplicații noi. *Există cerințe suplimentare, neacoperite de aplicații, evidențiindu-se oportunitatea extinderii facilităților aplicațiilor existente sau realizarea unora noi care să gestioneze domenii neinformaticizate.*

➤ *Exceptând aplicația de evidență a persoanelor private de libertate – PMSWeb, sistemul informatic al administrației penitenciare nu se constituie într-o soluție integrată, acesta fiind compus din implementări de aplicații insularizate, dedicate unor probleme punctuale* (aplicații dedicate activităților resurse umane, de secretariat și celor specifice penitenciarelor, aplicații financiar-contabile și de salarizare etc.). Există un *grad relativ ridicat de fragmentare* al sistemului informatic. *Lipsesc unele interfețe* dintre aplicații, *tranzacțiile sunt procesate în cadrul unor aplicații distincte, informațiile* introduse în sistem sunt *validate într-o manieră eterogenă, uneori manifestându-se anumite disfuncționalități.*

➤ *Sistemul informatic și aplicațiile sunt administrate corespunzător și funcționează fără probleme majore* pe fondul asigurării unei *asistențe tehnice adecvate.*

➤ *Dependența de IT este critică*, indisponibilizarea sistemului IT putând *bloca și compromite activitatea curentă*, cu consecințe grave asupra

„Eficacitatea procesului de informatizare a activității curente la instituții publice”

imaginii și eficienței instituției. *Personalul de specialitate IT este insuficient numeric și structural, supraîncărcat* în raport cu volumul actual de muncă, *raportat la numărul de echipamente și aplicații*, în condițiile în care în perioada următoare se prefigurează o creștere continuă a activității specifice IT, iar concentrarea cunoștințelor IT la nivelul unui număr restrâns de personal a creat o *dependență semnificativă de „persoane cheie”*.

➤ *Tematicile pentru instruirea utilizatorilor nu sunt totdeauna suficiente și nici omogene, accentul deplasându-se de multe ori spre perfecționarea individuală.*

➤ *Nu există proceduri specifice de evaluare a specialiștilor IT, altele decât cele comune întregului personal, iar criteriile generale de evaluare nu permit stabilirea corespunzătoare a performanței personalului IT.*

➤ *Ponderea cheltuielilor aferente domeniului IT a cunoscut în ultimii ani un trend ascendent, dar datele existente nu permit să se aprecieze dacă finanțarea este adecvată cu amploarea și importanța proiectelor IT de natură să asigure funcția suport pentru întregul proces de reformă în domeniile specifice serviciului penitenciar.*

➤ *Lipsește o procedură de evaluare a investițiilor în IT, iar la nivelul administrației nu s-a analizat evoluția costurilor în urma implementării strategiei de informatizare și, respectiv, a măsurilor cuprinse în planurile anuale de implementare a strategiei de dezvoltare a sistemului penitenciar.*

➤ *La nivelul ANP există elemente formale ale unei politici de securitate și, deși măsurile și acțiunile unei astfel de politici se aplică la nivelul întregului sistem penitenciar, în absența finalizării obiectivului similar din strategia de informatizare a sistemului judiciar, încă nu este finalizată și implementată o politică formală în domeniul securității sistemului IT.*

6. CONSTATĂRILE ȘI RECOMANDĂRILE FORMULATE

În etapa de execuție a misiunii au fost utilizate procedurile destinate să asigure probele de audit în legătură cu obiectivele stabilite și aprobate prin Planul de audit – document aprobat de conducerea departamentului la încheierea etapei de planificare a misiunii de audit al performanței, punctul 405 din RODAS, respectiv:

Strategia de informatizare, stadiul actual, realizări și perspective în contextul implementării sistemului informatic

Serviciul penitenciar are menirea de a duce la îndeplinire o misiune socială, derivată dintr-o necesitate unanim recunoscută, aceea legată de nevoia

„Eficacitatea procesului de informatizare a activității curente la instituții publice”

tuturor de a trăi într-o societate mai bună. În acest context se poate afirma că, odată cu transformările sociale din ultimii ani, concepția fundamentală despre ceea ce este și ceea ce ar trebui să facă serviciul penitenciar s-a modificat radical.

Pentru îndeplinirea misiunii asumate, serviciul penitenciar promovează o serie de valori unanim recunoscute: profesionalism și integritate a personalului, obiectivitate și corectitudine, transparență în activitatea instituției, eficiență și eficacitate în realizarea obiectivelor.

În desfășurarea activității sunt avute în vedere asumarea responsabilității și a rolului social, respectul față de drepturile fundamentale ale individului și demnitatea umană, respectarea valorilor sociale și a potențialul de reabilitare a persoanelor private de libertate precum și necesitatea diminuării efectelor negative ale privării de libertate.

Misiunea serviciului penitenciar, ca parte a sistemului judiciar, constă în:

- garantarea respectării drepturilor fundamentale ale individului în executarea pedepselor și a măsurilor private de libertate;
- asigurarea educației persoanelor private de libertate în vederea reintegrării și responsabilizării sociale a acestora;
- participarea la acțiunea de creștere a siguranței comunității prin crearea și menținerea unui mediu custodial sănătos, de natură să pregătească persoanele private de libertate pentru reinserția socială.

Începutul procesului de informatizare accentuată a ANP se leagă de aprobarea, prin H.G. nr. 232/2005, a Strategiei de reformă a sistemului judiciar pe perioada 2005-2007 și a Planului de acțiune pentru implementarea acesteia. S-au creat astfel condițiile necesare pentru ducerea la îndeplinire a prevederilor stipulate la capitolul VI, respectiv continuarea procesului de informatizare a sistemului judiciar. Toate acestea aspecte s-au concretizat prin elaborarea Strategiei de informatizare a sistemului judiciar pe perioada 2005-2009 și organizarea și funcționarea Comisiei de monitorizare și implementare a Strategiei (H.G. nr. 543/2005).

La momentul respectiv informatizarea sistemului judiciar viza cinci direcții principale:

- Eficientizarea procedurilor judiciare;
- Creșterea gradului de transparență;
- Securizarea informațiilor cu caracter personal și a celor cu caracter secret;
- Eliminarea corupției;
- Gestionarea eficientă a resurselor umane, financiare, materiale,

În ansamblul său strategia de dezvoltare a sistemului informatic al justiției urmărește realizarea unei infrastructuri, într-o tehnologie coerentă, care să

permite personalului sistemului judiciar o activitate transparentă, eficientă și performantă, capabilă să furnizeze comunității servicii care să răspundă nevoilor acesteia.

Cele mai multe dintre măsurile și acțiunile necesare pentru îndeplinirea obiectivelor strategiei de reformă a justiției, pe perioada 2005-2009, au legătură directă cu procesul de informatizare a Administrației Naționale a Penitenciarelor și au avut următoarele rezultate:

- **Dotarea cu tehnică de calcul și produse software a tuturor instituțiilor sistemului judiciar**, inclusiv a ANP, s-a făcut în urma derulării unor proiecte și programe cu finanțare externă: PHARE 2000, PHARE 2004, PHARE 2005, PHARE 2006.
- **Crearea unei rețele informatice securizate și interconectarea tuturor instituțiilor sistemului judiciar prin această rețea s-a realizat**, începând cu data de 1 iunie 2006, de către instituțiile din sistemul judiciar, în colaborare cu Serviciul de Telecomunicații Speciale **prin aplicarea prevederilor H.G. nr. 1213/2005**. A fost dată în funcțiune noua rețea de arie extinsă WAN, Administrația Națională a Penitenciarelor, împreună cu structurile sale teritoriale, fiind conectate cu Ministerul Justiției și restul instituțiilor care compun sistemul judiciar, toate unitățile penitenciare având acces la Internet și poștă electronică.
- **Implementarea unei politici de securitate comune, la nivelul întregului sistem judiciar** a rămas unul din obiectivele neatinse, lipsa de fonduri la nivelul ministerului determinând Administrația Națională a Penitenciarelor, prin direcția de profil, să întreprindă demersurile necesare pentru implementarea obiectivului independent, la nivelul său de competență.
- **Dezvoltarea sistemului informatic „Registry” ca sistem integrat de gestiune a documentelor și a fluxurilor de documente pentru toate activitățile administrative din Ministerul Justiției și extinderea/adaptarea acestuia la nivelul tuturor componentelor sistemului judiciar** s-a realizat în cadrul Administrației Naționale a Penitenciarelor, datorită specificului activității desfășurate în cadrul sistemului penitenciar, sub forma aplicației proprii, „Secretariat”, cu funcționalități similare aplicației „Registry”.
- **Crearea unui sistem electronic, unitar și performant, de înregistrare a ședințelor de judecată, audiere în fața instanței a martorilor cu identitate ascunsă și audierea de la distanță a deținuților încarcerați** a fost realizată în mai multe etape, condiționat și de prevederile de

atunci ale Codului de procedură penală, care stabileau obligativitatea prezenței la judecată a inculpatului aflat în stare de deținere/arrest.

- **Dezvoltarea, extinderea/reproiectarea sistemelor informatice ale instituțiilor subordonate Ministerului Justiției** a vizat dezvoltarea sistemului informatic de Evidența Deținuților –PMSWeb, realizată în anul 2009, cealaltă componentă, legată de dezvoltarea unui sistem informatic de management al resurselor umane (MRU) fiind înglobată în obiectivul de creare a sistemului unic integrat al justiției.
- **Crearea sistemului unic integrat al justiției prin integrarea tuturor sistemelor informatice existente în Ministerul Justiției, Ministerul Public, Înalta Curte de Casație și Justiție și unitățile subordonate acestora într-un sistem informatic integrat cu infrastructură de tip portal. Implementarea concomitentă, în portal, a unor proiecte de managementul resurselor umane, managementul resurselor financiare și materiale, managementul pregătirii și execuției bugetare, managementul programelor și proiectelor, managementul relațiilor cu publicul managementul cunoștințelor și managementul instruirii.** După semnarea, în cursul primului semestru al anului 2006, a acordului cu Banca Mondială prin care a fost obținută finanțarea necesară derulării proiectului, s-au fost puse bazele echipei de proiect, coordonat de Ministerul Justiției, realizarea acestuia cunoscând dese și prelungite amânări datorate unor cauze mai mult sau mai puțin obiective, fără legătură cu ANP, acestuia revenindu-i sarcina de a găzdui centrele de date RMS (principal și de siguranță - backup).
- **Interconectarea sistemului informatic integrat judiciar cu alte sisteme informatice din administrația publică, la nivel național și european** s-a realizat astfel că în ceea ce privește ANP principalele măsuri și acțiuni care vizau informatizarea sistemului penitenciar, ca parte a celui judiciar, au fost aduse la îndeplinire, în intervalul de timp planificat și bugetul alocat, deși o parte dintre acestea nu s-au încadrat în termenele prevăzute.

Ulterior, strategia de reformă a sistemului judiciar s-a reflectat, la nivelul Administrației Naționale a Penitenciarelor, prin elaborarea Strategiei pentru dezvoltarea serviciului penitenciar 2007-2010. În Planul operațional general, anexă la strategie, s-au prevăzut direcții prioritare de acțiune, obiectivele de atins și, în cadrul acestora, măsuri, activități, rezultate așteptate, responsabili, termene și indicatori de măsurare. Câteva dintre acestea vizează direct activitatea DTIC:

- La Direcția prioritară 4 – „Promovarea unei imagini pozitive a serviciului penitenciar la nivelul societății”,

„Eficacitatea procesului de informatizare a activității curente la instituții publice”

Obiectivul specific 4.1 – „Construirea imaginii de partener social”,

Măsura 4.1.4. – „Mijloace informatice de promovare a imaginii”,

Activitățile 4.1.4.1. - „Realizarea web-site-ului oficial al ANP în cel puțin două limbi de circulație europeană și

4.1.4.2. – „Realizarea web-site-urilor proprii la nivel de unități penitenciare

- Aspectele legate de Direcția prioritară 5 – „Creșterea gradului de siguranță”,

Obiectiv specific 5.2 – „Standardizarea domeniului”,

Măsura 5.1.2. – „Soluții informatice integrate”,

Activitățile 5.1.2.1. – „Efectuarea demersurilor privind accesul la informațiile conținute în bazele de date ale instanțelor de judecată”,

5.1.2.2. – „Asigurarea interoperabilității soluțiilor informatice” și

5.1.2.3. – „Negocierea și implementarea unor soluții tehnice reciproc avantajoase cu serviciile de poliție și parchetele”.

Strategia nu a fost avizată la nivelul Ministerului Justiției, până în prezent elaborându-se proiectele altor două Strategii pentru dezvoltarea sistemului penitenciar pentru perioadele 2013-2016, respectiv 2015-2020, strategii neaprobată și rămase în stadiu de proiect. O situație similară se întâlnește și în cazul strategiei de informatizare a sistemului judiciar, proiectele documentelor aferente perioadelor 2010-2015, respectiv 2012-2016 nefiind aprobate.

Activitatea Direcției Tehnologia Informației și Comunicații este coordonată pe linie profesională de Direcția Tehnologia Informației din cadrul Ministerului Justiției și își desfășoară activitatea în funcție atât de obiectivele stabilite de aceasta, cât și de obiectivele stabilite în strategiile sistemului penitenciar. Până în prezent la nivelul Administrației Naționale a Penitenciarelor nu a fost elaborată o strategie proprie IT, obiectivele strategice din acest domeniu fiind cuprinse în strategiile IT ale Ministerului Justiției.

În prezent, după adoptarea, prin HG nr. 282/2016, a „Planului de acțiune pentru implementarea Strategiei pentru dezvoltarea sistemului judiciar 2015–2020”, strategia IT a MJ este în fază de inițiere. În cadrul acesteia obiectivele strategice ale Administrației Naționale a Penitenciarelor, pe linie de tehnologia informației, vor fi dezvoltate, luându-se ca bază obiectivele strategice cuprinse în „Strategia pentru dezvoltarea sistemului judiciar 2015–2020” și cele din „Strategia de dezvoltare a sistemului penitenciar, pentru perioada 2015-2020”, cu atât mai mult cu cât, deși nu există o strategie IT de sine stătătoare a ANP, aceasta există ca domeniu de intervenție distinct în „Strategia de dezvoltare a sistemului penitenciar, pentru perioada 2015-2020” – „6. Capacitatea

administrativă instituțională și interinstituțională susținută de serviciile IT&C”, DTIC raportând semestrial stadiul de îndeplinire.

Prin ducerea la îndeplinire a strategiei sunt avute în vedere obținerea unor efecte ale informatizării care constau, în esență, în fluidizarea și simplificarea proceselor de lucru din organizație. Totodată, se arată că *„Reconfigurarea infrastructurii informatice este responsabilă de o serie de schimbări benefice în derularea procesului administrativ. Sistemul administrației penitenciare se află, la acest moment, într-o etapă importantă al unui amplu proces de transformare, iar o importantă componentă a acestei transformări o reprezintă implementarea celor mai recente tehnologii IT&C. Impactul acestora este puternic, fiind resimțit de toate sectoarele de activitate pentru care s-a reușit a fi automatizate activitățile. Cu toate acestea, actualul sistem informatic al instituției reprezintă doar punctul de pornire pentru inițierea procesului de informatizare propriu zisă, care constă în transformarea acestuia într-un sistem informatic multi-modular, proiectat pentru eficientizarea principalelor activități desfășurate în instituție, planificarea integrală a resurselor, îmbunătățirea globală a productivității muncii lucrătorilor, maximizarea eficienței fluxurilor prin flexibilitate și reactivitate sporită la cerințele specifice actului de management. Investiția se justifică prin faptul că, pe de o parte, va conduce la creșterea eficienței organizației, standardizarea anumitor procese economice, eliminarea insulelor informaționale, iar pe de altă parte, caracteristica esențială fiind modularitatea și arhitectura deschisă, vor facilita atât adoptarea tehnologiilor viitoare, cât și adaptarea la schimbările de ordin legislativ.”*

6.1. Evaluarea soluțiilor informatice implementate, a arhitecturii hardware și software, a resurselor tehnologice și de personal aferente

PMSWeb este principala aplicație software existentă în sistemul penitenciar, utilizată pentru **evidența persoanelor private de libertate**, realizată în anul 2003 ca urmare a derulării programului Phare 2000. Aplicația asigură managementul datelor personale ale persoanelor private de libertate și acoperă majoritatea activităților legate de acestea, oferind date și celorlalte componente ale sistemului judiciar.

PMSWeb este o aplicație integrată care funcționează din anul 2004, completată cu noi module în anii 2009, 2011, 2015. Acoperă tot spectrul de activități derulate cu persoanele private de libertate. În anul 2014, odată cu schimbarea legislației execuțional penale, aplicația a fost armonizată conform noilor reglementări în vigoare.

„Eficiența procesului de informatizare a activității curente la instituții publice”

Aplicația de evidență a deținuților este considerată strategică pentru sistemul administrației penitenciare și funcționează pe tehnologie web. Bazele de date sunt instalate pe server, iar clienții funcționează pe stațiile de lucru prin accesarea unui browser.

Prin intermediul ei se gestionează practic toate activitățile legate de primirea, calculul pedepsei, prezentarea la instanțe, transferul între unități, intrarea în comisiile de liberare condiționată, drepturi și recompense, liberarea deținuților etc. Aplicația este complexă și implică toate operațiunile ce se regăsesc în dosarul penitenciar al unei persoane private de libertate, de la încarcerare până la părăsirea unității penitenciare.

Funcțiile principale vizează evidența tuturor aspectelor privitoare la persoanele private de libertate.

Baza de date aferentă aplicației este distribuită în unitățile penitenciar, iar datele distribuite sunt concatenate automat, la sediul central, periodic, pe baza unor proceduri de sincronizare a datelor existente la nivelul unităților, cu cele existente la nivelul aparatului central, formând o bază de date generală.

Gestionarea datelor se face ținând cont de starea în care se află persoana condamnată - *Interni – Transfer – Externi – Arhivă* – și pe baza identificatorului unic al deținutului (matricolul general). Totodată, datele existente pot fi prelucrate în vederea obținerii unor situații statistice referitoare la dinamica și structura efectivelor de deținuți.

Este o aplicație care are funcțiuni ce se desfășoară în timp real și nu se admit întreruperi ale acesteia.

Aplicația ***PMSWeb, de altfel singura aplicație integrată***, exceptând-o pe cea de resurse umane, ***din cadrul sistemului penitenciar, constituie nucleul sistemului informatic al Administrației Naționale a Penitenciarelor***. Ea a devenit un instrument indispensabil sectorului de evidență deținuți, constituind de fapt componenta operațională a sistemului informatic penitenciar.

În afara aplicației de evidență deținuți, în cadrul ANP se află în exploatare:

- **Infochioșc persoane private de libertate** – aplicație care permite persoanelor private de libertate să consulte date personale din aplicația PMSWeb.
- **Avancont** – Evidență financiar contabilă - o aplicație integrată care acoperă activitățile derulate în departamentele economico-administrative ale instituției, intrată în exploatare începând cu anul 2015. Este accesată de un număr de **713** utilizatori.
- **Zbuget** – Evidență financiar contabilă, este o aplicație care acoperă activitățile derulate în departamentele economico-administrative ale

„Eficacitatea procesului de informatizare a activității curente la instituții publice”

instituției. Se menține în exploatare pentru a putea accesa datele anterioare anului 2015.

- **Secretariat** – Monitorizare flux documente, este o aplicație integrată, de tip web, care funcționează din anul 2008 și a fost dezvoltată de către specialiștii din sistem. Aplicația constituie instrumentul de lucru al personalului care activează în cadrul secretariatelor și automatizează fluxul de documente din întregul sistem penitenciar. Baza de date a aplicației este distribuită și funcționează în toate locațiile sistemului penitenciar.
- **Acte Interne**, este o aplicație integrată de tip web, care funcționează din anul 2009 și a fost dezvoltată de către specialiștii din sistem. Aplicația, prin baza de date actualizată permanent la sediul central, permite punerea la dispoziția utilizatorilor din teritoriu a deciziilor și ordinelor emise de conducerea Administrației Naționale a Penitenciarelor. Accesul diferitelor categorii de personal la documentele din baza de date se face condiționat, în funcție de drepturile stabilite și înscrise de către administratorul aplicației, într-o grilă de drepturi.
- **Pontaje on-line** – aplicație pentru evidența timpului lucrat, concedii de odihnă, medicale, ore suplimentare etc.
- **Salarizare personal**, este o aplicație care funcționează în fiecare locație a sistemului penitenciar și este actualizată prin grija informaticianului din unitate. Fiecare unitate are baza de date proprie referitoare la salarizare. Este o aplicație uzată moral care nu mai satisface cerințele utilizatorilor.
- **PHR** este o aplicație integrată de tip Web pentru gestiunea datelor de resurse umane.
- **SIUI** – suită de aplicații pentru raportarea asiguraților și serviciilor medicale la CASAOPSNAJ, atât pentru persoanele private de libertate, cât și pentru personal.
- **Portalul de prezentare al instituției (website public)**, funcționează pe o platformă realizată în anul 2012. Portalul este modalitatea de accesare de către public a informațiilor referitoare la sistemul penitenciar, prezentând atât site-urile unităților penitenciare, cât și cel al aparatului central al administrației.
- **Portal intern** – portal prin intermediul căruia se pot accesa de personalul încadrat diferite documente de interes general sau de specialitate, se pot crea liste necesare la nivel central sau de unitate.
- **SIIMAMP** - Sistem informatic integrat pentru managementul asistenței medicale în penitenciare. Implementat în anul 2015 în baza

unui proiect cu o durată de 24 de luni, derulat de către Penitenciarul Spital București-Rahova, având ca utilizatori rețeaua celor șase spitale penitenciar.

- **DZU și părăsiri localitate de domiciliu** – aplicație centrală pentru elaborarea deciziilor zilnice pe unitate pentru sediul central și unități, asigură evidența părăsirilor localității de domiciliu, la deplasarea în alte localități pe o anumită perioadă de timp.
- **Raportări on-line** – aplicație centrală pentru centralizarea diferitelor tipuri de raportări (raportări CPT, raportare bugetară lunară, monitorizare consumuri utilități etc.).
- **Chestionare on-line** – aplicație centrală pentru completarea de chestionare aplicate de diferite structuri sau unități.
- **Sistem de control acces** în sediul Administrației Naționale a Penitenciarelor, sistem care reglementează accesul, în funcție de drepturi, în diferitele zone din clădire, considerate cu acces restricționat. Sistemul are atașat un soft și o bază de date.
- **Server de poștă electronică externă - AXIGEN** - este în exploatare din iulie 2008 și deservește aprox. 2000 utilizatori de poștă electronică externă.
- **Server de poștă electronică internă**, tip Exchange, dat în exploatare în anul 2011 și care deservește cca. 6.100 de utilizatori de poștă electronică internă (anp.ro).
- **Lex expert** – aplicație pentru punerea la dispoziție a reglementărilor în vigoare în domeniul legislativ și juridic.
- **Soluție de semnătură electronică**, utilizată pentru achiziționarea de certificate digitale, în prezent având posibilitatea de a semna electronic directorul general, directorii generali adjuncți și directorii de penitenciare.

Arhitectura hardware a sistemului informatic ANP este formată, în principal, din servere gazdă pentru mașini virtuale, servere de aplicații, servere de baze de date, servere de stocare în rețea, echipamente de comunicații (routere, switch-uri), echipamente de securitate (firewall și proxy, ambele funcționând în cluster), stații de lucru, videoterminale dispozitive multifuncționale (print, copy, scan) etc.

Majoritatea serverelor funcționează în tehnologie de virtualizare (Hyper-V și VMware) și sunt înrolate într-un domeniu Windows, unic la nivelul ANP, din care fac parte și majoritatea stațiilor de lucru. Acestor echipamente li se aplică politici de domeniu, adaptate rolurilor și locațiilor acestora, cu permisiuni și restricții corespunzătoare. Peste aceste politici la nivel mașină, se aplică politicile de domeniu la nivel utilizator, adaptate de asemenea rolurilor și

locațiilor acestora. În afară de informaticienii ANP, care au drepturi de administratori locali, toți utilizatorii domeniului utilizează credențiale cu drepturi minime asupra mașinilor pe care își desfășoară activitatea. Acest tip de useri nu au drepturi de instalare a aplicațiilor și de regulă nu au acces la USB Mass Storage, CD-ROM etc.

Infrastructura software se bazează pe produse Microsoft – sisteme de operare (pentru servere, stații de lucru, laptop-uri, tablete), sisteme de virtualizare, sisteme de birotică, sisteme de gestiune a bazelor de date, portal, unelte de dezvoltare și altele. De asemenea, o parte din servere, infochioșcuri, folosesc sisteme de operare Linux, iar majoritatea tabletelor folosesc Android. Există exploatare echipamente Apple, care folosesc sisteme de operare specifice. Este demarată o inițiativă a personalului din sectorul IT de utilizare a sistemelor de birotică Open Source, versiuni ale acestora fiind instalate pe o parte din stațiile de lucru.

Rețeaua IT este realizată în topologie stea, cu subrețele distribuite geografic într-un număr de 47 locații, interconectarea lor fiind realizată pe canale VPN criptate între router-ele fiecărei locații și router-ul central. Conexiunile sunt realizate pe mediu optic, cupru sau radio, în funcție de posibilitățile tehnice existente în fiecare locație. Infrastructura de comunicații dintre locații este gestionată de către STS. Fiecare locație beneficiază de către o buclă principală de comunicații și de câte o buclă secundară, de rezervă.

Rețeaua ANP beneficiază de 3 controlere writable de domeniu, distribuite în 3 locații geografice diferite. În fiecare locație există și câte un Read Only Domain Controller.

Sistemele de operare Windows și pachetele Microsoft Office, instalate sub licențe de volum, sunt activate intern, prin intermediul a 2 servere cu rol Key Management Service.

Serviciile informatice de rețea oferite utilizatorilor sunt: aplicații informatice, poștă electronică internă, poștă electronică externă, mesagerie internă instant, portal intern de colaborare, portal extern, acces Internet, servere de fișiere, servere de imprimare.

Pentru asigurarea dreptului la comunicări video on-line pentru persoanele private de libertate, separat de rețelele locale de calculatoare din sistemul penitenciar, interconectate prin WAN, în fiecare unitate este asigurată o conexiune pentru acces la Internet prin intermediul operatorului de servicii de internet Orange.

În unele cazuri, la nivelul ANP, dar mai ales la nivelul unităților penitenciare o parte a echipamentelor aflate în dotare sunt livrate în cadrul contractelor aferente programelor PHARE 2000, PHARE 2004 și PHARE 2005. Restul echipamentelor aflate în dotare au fost achiziționate din surse proprii.

„Eficacitatea procesului de informatizare a activității curente la instituții publice”

Dintre acestea ultime, cele mai multe sunt echipamente performante, cu caracteristici tehnice ridicate, dar *o pondere importantă o reprezintă echipamentele depășite moral și uzate fizic*, unele dintre ele preluate sau primite prin transfer de la ANP sau de la alte unități penitenciare. Din analiza răspunsurilor celor chestionați la nivelul unităților penitenciare s-a constatat că numărul echipamentelor depășite moral și uzate fizic nu este neglijabil.

Având în vedere și prevederile H.G. 2139/2004, potrivit cărora durata normală de funcționare pentru aceste echipamente este cuprinsă între 2 și 4 ani, *soluția de îmbunătățirea performanței echipamentelor prin upgradarea procesoarelor sau a memoriei interne nu poate fi utilizată*, cel puțin acolo unde ele funcționează în cadrul unor rețele locale. Soluția de transfer sau casare a acestor echipamente poate contribui la evitarea apariției unor disfuncționalități legate de viteza de procesare, capacitatea de memorare sau omogenitatea rețelei.

S-a constatat existența unui **număr de imprimante**, scoase din uz sau având un grad sporit de uzură. În condițiile în care piesele și subansamblele necesare fie nu se mai fabrică fie sunt foarte costisitoare *întreținerea și repararea* acestor echipamente devine *neeconomică*, soluția de externalizare a serviciilor integrate de imprimare – copiere – scanare reușind să diminueze sau chiar să elimine riscurile legate de asigurarea buna funcționare și asigurarea cu consumabile.

Platforma software este direct legată de dotarea hardware. S-a constatat că există licențe pentru software-ul utilizat, sisteme de operare, sisteme de gestiune a bazelor de date, soluții antivirus etc.

Specificul *activității de externalizarea IT* în cadrul Administrației Naționale a Penitenciarelor și unităților subordonate costă în aceea că se referă, în special, la asigurarea de servicii de imprimare, servicii pentru rețea WAN, servicii de hosting și mentenanță a portalului extern al ANP și dezvoltarea/utilizarea de noi aplicații sau extinderea/modernizarea celor existente. În această ultimă situație, deși ANP deține dreptul de proprietate asupra PMSWeb, de exemplu, se creează o dependență semnificativă de prestator, dependență constatată și în cazul închirierii pachetului financiar-contabil AVANCONT, context care poate contribui la apariția unor discontinuități legate de buna funcționare a aplicațiilor

Pe parcursul auditului s-a constatat că *personalul de specialitate IT este sub necesar, numeric și structural* (administratori de sistem și baze de date etc.), atât la nivelul unităților penitenciare cât și al ANP. Pericolul unei *fluctuații semnificative*, cu consecințe negative asupra asigurării continuității derulării activității de informatizare a sistemului penitenciar, este relativ redus, în sensul că stabilitatea postului, pregătirea de specialitate și nivelul salarizării

personalului IT diminuează tentați migrării spre domeniul privat, acolo unde pachetele salariale și oportunitățile de dezvoltare a carierei profesionale sunt mult mai atractive.

Cu toate acestea, atât la nivel central cât și local, posibilitățile de salarizare și condițiile de muncă, specifice sistemului penitenciar, nu permit atragerea de informaticieni cu un grad ridicat de pregătire profesională.

Conform statului de funcțiuni DTIC are în componență două birouri și un compartiment, cu activitatea orientată pe hardware, software și mentenanță plus comunicații, iar cele trei funcții de conducere, un director și doi șefi birou, erau vacante la momentul auditului. Din totalul de 18 posturi, 7 sunt vacante. Astfel:

La Biroul Gestione Software, Analiză și Programare, din 6 posturi existente, 1 post de ofițer este vacant, unul din posturile ocupate fiind prin detașare.

Biroul Administrare și Securitate Tehnică de Calcul are 6 posturi de ofițer, dintre care 4 vacante, unul din cele 2 posturi fiind ocupat prin delegare.

La Compartimentul Mentenanță Hardware și Comunicații din 4 posturi existente un post de ofițer este vacant.

Pe fondul intrării în vigoare a Legii nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat se manifestă o tendință accentuată de ieșire din sistem, context în care au părăsit administrația penitenciară și cele două cadre de conducere din cadrul DTIC.

Din cei 809 angajați care au ieșit din sistemul penitenciar în perioada 01.01-05.07.2016, 788 de persoane s-au pensionat, iar 21 si-au prezentat demisia. Din totalul celor ieșiți din sistem 13 sunt specialiști IT. S-au pensionat 10 (4 ofițeri: 2 din ANP – cadre de conducere și 2 din unități penitenciare și 6 agenți), iar 3 ofițeri specialiști din unități penitenciare au demisionat.

În acest context, în întregul sistem – administrație centrală și unități - personalul IT este insuficient în raport cu volumul actual de muncă, raportat la numărul de echipamente și aplicații, în condițiile în care în perioada următoare se prefigurează o creștere continuă a activității specifice IT.

Pe de altă parte activitatea curentă, proiectele în curs și numărul insuficient de persoane au condus la o încărcare progresivă a personalului în ultimii ani, cu predilecție în perioadele de concedii sau indisponibilitate temporară a acestora.

Deși, în mare măsură activitatea personalului IT este una specifică doar domeniului IT, iar volumul activităților nespecifice acestuia s-a diminuat simțitor, la nivelul unităților penitenciare activitățile cu alt specific continuă să aibă o pondere importantă în totalul volumului de activități curente prestate îndeosebi de personalul IT cu pregătire medie.

Numărul redus de personal de specialitate face ca la nivelul unităților penitenciare administrarea sistemelor de calcul și a infrastructurii de comunicații să nu beneficieze de personal dedicat. Pe fondul unor scheme reduse de personal, în vederea asigurării continuității funcționării sistemului, personalul de specialitate îndeplinește toate categoriile de activități. Lipsește o separare a funcțiilor. Aceleași persoane au stabilite atât atribuții de administrare cât și de operare sau chiar de întreținere.

Pregătirea personalul IT și a utilizatorilor, la nivel central și teritorial, s-a efectuat în legătură directă cu derularea diverselor programe PHARE sau cu ocazia implementării noilor aplicații. *S-a observat că specialiștii IT, instruiți cu acest prilej, au transmis din cunoștințele acumulate restului personalului din unitățile penitenciare.* S-a constatat că personalul IT a participat la multe cursuri, în special de administrarea sistemelor, dar nu în structura și numărul necesare. Pentru personalul neinformatician, cu excepția unor instruirii de tip ECDL (Licența Europeană de Operare pe Computer), la care a participat un număr insuficient de persoane, nu au fost organizate alte cursuri de specialitate. La nivelul administrației centrale s-au constatat și situații de cursuri de specializare ale căror costuri au fost suportate în nume propriu de specialiștii IT participanți.

Cu excepția celor arătate, la nivelul Administrației Naționale a Penitenciarelor tematicile pentru instruirea utilizatorilor nu sunt totdeauna suficiente și nici omogene, accentul deplasându-se de multe ori spre perfecționarea individuală.

Nu există proceduri specifice de evaluare a specialiștilor IT, altele decât cele comune întregului personal, iar criteriile generale de evaluare nu permit stabilirea corespunzătoare a performanței personalului IT.

Din punct de vedere al funcționării aplicațiilor s-au constatat o serie de disfuncționalități care, de multe ori, sunt consecința subdimensionării și supraîncărcării personalului de specialitate. Este cazul lipsei sau neactualizării unor componente a cadrului procedural. De asemenea există unele rubrici din portalul intern neactualizate din anul 2011, rubrici necorelate/verificate (ex. la unele protocoale se precizează că sunt încheiate pe perioadă nedeterminată, iar la observații se trece valabilitatea de 5 ani), proiectul politicii de securitate IT este lăsat în același stadiu din 2009, există rubrici „duble” în meniul de IT (ex. „Norme de securitate și utilizare a serverelor”), unele rubrici, care poate nu prezintă interes sau se utilizează sporadic, nu conțin informații completate (albume foto, chestionare online). Atât portalul intern, la nivelul diverselor direcții, cât și platforma de e-learning, la nivelul unităților penitenciare, prezintă diferențe apreciabile din punct de vedere al informațiilor prezentate, unele având un grad de încărcare cu date și, implicit, de utilizare nesemnificativ.

„Eficacitatea procesului de informatizare a activității curente la instituții publice”

De asemenea, pagina web a ANP prezintă deficiențe în ceea ce privește versiunea în limba engleză a conținutului.

La PMSWeb încă mai apar disfuncționalități. Unele sunt de natura erorilor de operare (ex. Raport evenimente negative, codul - E23 și denumirea evenimentului – Descoperirea de droguri la deținuți, diferă radical de descrierea evenimentului – descoperire telefon ...) putând crea confuzie, dar și repercusiuni viitoare pentru cel/cei în cauză. Altele țin de sistem și de mecanismele de verificare/validare insuficient de puternice (ex. rubrici dublate în Lista de interdicții – Verificare persoane cu interdicții, sau la încercarea de raportare „Evenimente negative” apare mesaj de solicitare selectare/nominalizare penitenciar atunci când s-a selectat opțiunea „Toate”)

În aplicația de resurse umane – PHR, mecanismul de căutare nu este suficient de puternic, în sensul că este dependent de diacritice. Unele rubrici nu sunt completate (ex. Fișa de obiective individuale, Fișa de evaluare) și uneori lipsesc procedurile de verificare/validare, rezultând informații eronate sau confuze (ex. ordine militare apărute în evidența unor lucrători din categoria personalului contractual – erori corectate pe parcursul auditului, sau calculul numărului de zile de când nu au fost depuse declarațiile de avere și de interese în cazul unor persoane ieșite din sistem).

În cazul Avancont apar, la nivelul unor unități penitenciare, erori de operare (ex. în fișa mijlocului fix data punerii în funcțiune/începerii amortizării 01.01.1899/01.01.1900 și durata normată de 0 luni) sau inadvertențe și desincronizări, pe fondul unei coordonări insuficiente legată, de exemplu de stabilirea duratei normate a celor 34 videoterminale, la nivel de unitate penitenciară (ex. 36, 48, 60, 72, 84, 108, 144, 180 de luni).

6.2. Identificarea și analiza riscurilor, asigurarea securității și confidențialității informațiilor, managementul continuității și dezvoltării sistemului

La nivelul DTIC se manifestată o preocupare permanentă în vederea identificării, evaluării și managementul riscurilor aferente implementării Planurilor anuale de implementare a Strategiei de dezvoltare a sistemului penitenciar. Deși există o preocupare permanentă legată de sistemul de control intern și managerial, în contextul numărului restrâns de personal de specialitate, la nivelul unităților penitenciare există pericolul de a nu fi identificate riscuri majore și de a nu fi asociate controale interne adecvate pentru reducerea efectelor riscurilor la un nivel acceptabil pentru aceste entități.

Din analiza modului de desfășurare a activității în domeniul IT, atât la nivel central cât și la nivel teritorial, au fost identificați anumiți factori de risc, în ceea ce privește managementul activităților IT, resursele necesare (în special cele legate de personal), operarea și controlul sistemelor IT și impactului mediului legislativ.

Astfel, la nivelul **managementului**:

- **Conducerea**, conștientizează importanța sistemului IT și a riscurilor conexe utilizării acestuia, echipele manageriale *implicându-se direct în depistarea, evaluarea și minimizarea riscurilor asociate*, dar în profil teritorial aceasta s-a limitat la soluționarea problemelor tehnico-financiare legate de IT, de regulă doar când s-au semnalat disfuncționalități. Intervenția managerială s-a axat mai mult pe incidente și mai puțin pe analiză previzională și decizii strategice. Acest fapt se datorează, poate, și unei *fluctuații legate de management ori a stării de incertitudine legată de împuterniciri pe funcție pentru intervale limitate de timp*.
- **Externalizarea unor servicii, în special cele legate de dezvoltarea sistemului**, rezolvă pe moment unele aspecte legate de gestionarea mai puțin coerentă a resurselor umane și materiale la nivelul administrației centrale și a unităților subordonate. *Decizia în sine însă nu diminuează cu nimic responsabilitatea proprie privind asigurarea confidențialității, integrității și disponibilității datelor în condiții de securitate. Se impune continuarea cu rigurozitate a procesului de analiză a nivelului de dependență față de furnizorii și prestatorii externi și trebuie luate suficiente măsuri privind gestionarea optimă a unor riscuri legate de o eventuală creștere a dependenței de prestatorii de servicii, dispersia în teritoriu, rezistența personalului propriu, asigurarea integrității mediului informatic.*
- **Realizarea PMSWeb, componenta strategică a sistemului informatic**, poate fi asimilată, în bună măsură, unei activități de externalizare. Situațiile apărute pe parcursul derulării procesului de dezvoltare a sistemului, împreună cu aspectele actuale cu care se confruntă Administrația Națională a Penitenciarelor, prin DTIC, privind **riscurile legate de impactul schimbărilor în IT, finanțarea și continuarea procesului de informatizare**, reflectă modul de manifestare a riscurilor asociate implementării sistemului informatic și modalitatea de gestiune a acestora.

La nivelul **resurselor necesare**:

- La nivelul ANP se apreciază că sistemul informatic acoperă peste 80 % din necesitățile activității curente a Administrației Naționale a

„Eficacitatea procesului de informatizare a activității curente la instituții publice”

Penitenciarelor. În acest context susținerea funcțiilor sistemului penitenciar, în conformitate cu prioritățile impuse de informatizarea sa și cu importanța pe care aceasta o are în cadrul măsurilor întreprinse pentru îmbunătățirea calității actului de justiție, în condițiile lipsei unui buget *separat* pentru IT, conduce atât ***la riscul ca sistemul informatic să nu poată fi implementat și să nu funcționeze conform graficelor stabilite*** cât și la ***imposibilitatea evaluării corecte a eficienței activității IT***. Ponderea cheltuielilor aferente domeniului IT a cunoscut în ultimii ani un trend ascendent, dar datele existente nu permit să se aprecieze dacă finanțarea este adecvată cu amploarea și importanța proiectelor IT de natură să asigure funcția suport pentru întregul proces de reformă în domeniile specifice serviciului penitenciar. Totodată s-a constatat lipsa unei proceduri de evaluare a investițiilor în IT și faptul că ***la nivelul administrației nu s-a analizat evoluția costurilor în urma implementării strategiei de informatizare și, respectiv, a măsurilor cuprinse în planurile anuale de implementare a strategiei de dezvoltare a sistemului penitenciar***.

- ***Personalul*** de specialitate din DTIC este ***insuficient***. Implementarea sistemului se realizează cu aceleași persoane implicate în actualizarea și întreținerea aplicațiilor sistemului informatic. Situația se repetă la multe compartimentele IT din unitățile penitenciare, la 14 din cele 49 unități analizate existând ***doar doi angajați*** cu responsabilități pe linie IT, la Codlea și Vaslui lipsind specialistul cu studii superioare.
- ***Există unele disfuncționalități legate de recrutarea, pregătirea și evaluarea personalului IT***. Atât la nivelul DTIC, cât și al compartimentelor IT din unitățile penitenciare, există cunoștințe IT concentrate la nivelul unui număr redus de persoane, creându-se o ***dependență semnificativă de „persoane cheie”*** care poate conduce ***la riscuri legate de buna funcționare a sistemului informatic*** în situația plecării sau indisponibilizării acestor persoane.

La nivelul ***operării și controlului sistemelor IT***:

- Aplicațiile informatice gestionează date cu caracter confidențial, susceptibile a fi vizate pentru fraudă, din interior sau exterior, fiind vorba de date privind persoane private de libertate, inclusiv situația lor socială și medicală, informații despre personalul propriu, informații privind activitatea internă, dar și date cu caracter public.
- ***În cadrul DTIC există elemente formale ale unei politici de securitate și, deși măsurile și acțiunile unei astfel de politici se aplică la nivelul întregului sistem penitenciar, în absența finalizării obiectivului similar din strategia de informatizare a sistemului***

*judiciar, încă nu este finalizată și implementată o politică formală în domeniul securității sistemului IT. Elementele unei astfel de politici, care să prevadă responsabilități formale privind administrarea securității, controlul accesului logic (revizuirea log-urilor aplicațiilor, administrarea utilizatorilor, reguli privind modul de stabilire a parolelor, monitorizarea activității administratorilor etc.) precum și separarea responsabilităților de utilizare a aplicațiilor informatice de cele de administrare a sistemelor de operare și a bazelor de date, au fost implementate la unitățile penitenciare, conform Deciziilor Directorului General ANP nr. 309/2011 și 327/2008, dar în absența aplicării lor apare **riscul ca anumite operații accidentale sau frauduloase din sistem să rămână nedetectate.***

- Există o analiză a jurnalelor de operațiuni ale sistemului IT, dar aceasta se face doar la incidente. Nu sunt utilizate sistematic instrumente de supraveghere în vederea depistării activităților neautorizate sau, prin editarea unor liste de excepții, pentru detectarea și înregistrarea situațiilor anormale.
- ***Administrarea soluției antivirus este suficient de fiabilă***, actualizarea definițiilor antivirus efectuându-se în mod unitar. Riscul alterării datelor se consideră a fi relativ redus, în plus, pentru protecție, fiind implementate și mecanisme de control a porturilor aferente suporturilor externi de memorie.
- La nivelul DTIC și al compartimentelor IT din cadrul unităților penitenciare ***nu există un plan de recuperare în caz de dezastru. Se consideră că Planul de evacuare a personalului și bunurilor materiale implică inclusiv elemente de asigurarea continuității sistemului și aplicațiilor, iar găzduirea serverelor critice în centrul de date al STS crește gradul de asigurare a continuității.*** La unele unități copiile de siguranță ale sistemelor și bazelor de date se găsesc în aceeași locație cu serverele. Această ***situație conduce la riscuri majore privind reluarea activității în cazul unor dezaastre.*** Există o procedură de salvare a datelor, aplicațiilor și sistemelor, dar nu există o procedură formală de testare a copiilor de siguranță și nici de refacere în caz de incident. Lipsa unui centru de back-up, altul decât cel aferent aplicației RMS și echipamentelor de la Codlea, implică riscuri deosebite privind continuitatea activității IT în cadrul ANP, aceasta în condițiile administrării unor date extrem de sensibile.
- Sunt stabiliți și urmăriți în mod formal anumiți indicatori de performanță, așa cum rezultă din prevederile SCM și a domeniului 6 din Planul de dezvoltare, dar nu sunt stabilite formal clauze referitoare

la calitatea serviciilor furnizate de către compartimentele IT, existând riscul unor decizii mai puțin coerente legate de activitatea internă, curentă, a compartimentelor IT.

- ***Schimbarea și dezvoltarea sistemului informatic la nivelul unităților penitenciare este limitată, fiind acceptată, doar pentru un număr redus de aplicații, exploatate la nivel local.*** Toate aplicațiile informatice evaluate sunt exploatate local sau central și coordonate de către DTIC. De la nivelul penitenciarelor se fac doar sugestii și propuneri pentru dezvoltarea sau implementarea de noi aplicații sau facilități ale PMSWeb, Secretariat, AVANCONT etc.
- Exceptând aplicația de evidență a persoanelor private de libertate – PMSWeb, sistemul informatic al administrației penitenciare nu se constituie într-o soluție integrată, acesta fiind compus din implementări de aplicații insularizate, dedicate unor probleme punctuale (aplicații dedicate activităților resurse umane, de secretariat și celor specifice penitenciarelor, aplicații financiar-contabile și de salarizare etc.). Lipsesc unele interfețe dintre aplicații, tranzacțiile sunt procesate în cadrul unor aplicații distincte, informațiile introduse în sistem sunt validate într-o manieră eterogenă, prin proceduri automate combinate cu proceduri manuale, pentru detectarea și corectarea erorilor de intrare și detectarea inconsistenței sau redundanței datelor. Gradul ridicat de fragmentare al sistemului informatic implică acțiuni și intervenții ale utilizatorului sau personalului de specialitate, ceea ce crește riscul de eroare.
- La nivelul Administrației Naționale a Penitenciarelor funcționează un compartiment propriu de audit intern, organizat ca serviciu. Pe perioada auditată, aspecte legate de componenta informatică au făcut obiectul unor misiuni ale Inspecției penitenciare la Târgșor, Gherla și Jilava, rezultatele acestora contribuind la o mai bună abordare a domeniului IT din punct de vedere al gestionării riscurilor aferente.

La nivelul **mediului legislativ**:

Modificările legislative cu impact asupra structurii sistemului judiciar au condus la dese adaptări și modificări în structura aplicațiilor informatice. Încercând să răspundă într-un timp cât mai scurt tuturor cerințelor legate de legislația în domeniu, aplicațiile au devenit mult mai laborioase, având ***repercusiuni uneori nedorite asupra operativității instruirii utilizatorilor și asupra calității suportului documentar.*** Efectele negative asupra actualizării aplicațiilor existente și a dezvoltării unora noi, a decalării termenelor de îndeplinire a obiectivelor strategiei de informatizare, s-au datorat în special deselor modificări ale Legii nr. 275/2006 privind executarea pedepselor

privative de libertate, a regulamentului de aplicare a acesteia și a apariției și aplicării Noului Cod penal și a Noului Cod de procedură penală.

6.3. Evaluarea schimbului de informații în format electronic cu alte instituții de profil

Interoperabilitatea cu sistemele altor instituții, a fost unul din obiectivele vechii strategii de informatizare a sistemului judiciar, cu termen de finalizare în anul 2009. Realizarea acestui obiectiv, pentru întreg sistemul judiciar, a avut în vedere:

- crearea premiselor integrării sistemului în sistemul electronic național,
- o adaptare rapidă și cu costuri reduse la cerințele procedurilor Uniunii Europene,
- asigurarea unei infrastructuri mai ieftine pentru semnătura electronică.
- constituirea centrului de suport tehnic și mentenanță cu rol de rezolvare a problemelor tehnice apărute în teritoriu, monitorizare a activității și configurare de la distanță,
- interconectarea sistemului informatic integrat judiciar cu alte sisteme informatice din administrația publică, la nivel național și european.

În ceea ce privește ANP, versiunile aplicațiilor aflate curent în exploatare în sistemul penitenciar au fost gândite în ultimii ani pentru a avea un grad de integrare cât mai ridicat, având în vedere că datele prelucrate de acestea există în format exploatabil. În acest fel s-a avut în vedere existența unui singur punct de introducere, datele fiind ulterior exploatate direct din bazele de date existente, sau prin import din bazele de date în care se află.

În baza protocoalelor de colaborare încheiate de ANP cu Ministerul Justiției, Ministerul Public, DIICOT, DNA, Înalta Curte de Casație și Justiție, Ministerul Public, MAI (IGPF, IGPR, DGA, DIPI, DEPABD), MAE (Agentul Guvernamental), serverul „oglindă” prezentat mai sus, ce conține baza de date și aplicația de gestiune a informațiilor despre deținuți, oferă o parte a acestor informații către instituțiile enumerate mai sus.

Schimbul de date se efectuează în baza protocoalelor și acordurilor încheiate cu instituțiile susmenționate.

În ceea ce privește interconectarea, la nivelul ANP și unităților penitenciare aceasta se materializează concret în cadrul proiectului de videoconferință.

Temeiul legal pentru realizarea audierilor prin videoconferință este asigurat de prevederile Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal.

„Eficacitatea procesului de informatizare a activității curente la instituții publice”

Audierea prin videoconferință se utilizează în relația dintre penitenciare și instanța de judecată, în relația dintre penitenciare și judecătorul de supraveghere a privării de libertate și în relația dintre penitenciare, precum și în relația dintre Administrația Națională a Penitenciarelor și unitățile subordonate.

Audierea prin videoconferință are în vedere reducerea costurilor determinate de transferarea persoanelor private de libertate, pentru prezentarea în fața organelor judiciare. Pe de altă parte, introducerea posibilității audierii prin videoconferință ar putea duce la descurajarea fenomenului inițierii de către persoanele private de libertate, în mod artificial, de cauze civile și penale.

Introducerea sistemului de audiere prin videoconferință reprezintă și o modalitate de prevenire a sustragerii de la executarea pedepselor privative de libertate, știut fiind faptul că prezentarea deținuților în fața organelor judiciare reprezintă o vulnerabilitate pentru ordinea de drept.

Proiectul este la stadiul de proiect pilot, aflându-se în curs de implementare și prezintă utilitate și în ceea ce privește latura administrativă. Facilitează comunicarea directă cu petentul și astfel se pot clarifica anumite aspecte ce prezintă importanță în privința soluționării obiectului sesizării, legate de persoana petentului, obiectul sesizărilor, eventuale probe aduse în sprijinul aspectelor invocate în sesizare.

După ce a demarat în anul 2013, primele audieri au avut loc în luna februarie a anului 2015. În prezent sunt instalate videoterminale în 34 de locații (câte unul la ANP și la 33 unități penitenciare), urmând ca până la sfârșitul anului curent să fie achiziționate și puse în funcțiune restul de 17 echipamente.

De la momentul demarării proiectului pilot, începând cu luna februarie a anului 2015, au fost efectuate un număr de 501 audieri prin videoconferință dintre care **353 în cursul anului 2015 la care se adaugă 2 audieri pentru cercetări disciplinare inter-unități, și 146 în cursul anului 2016.**

Pentru soluționarea cererilor/petițiilor/sesizărilor realizate de către deținuți s-au efectuat **270 audieri în 2015 și 96 în 2016**, între Administrația Națională a Penitenciarelor și unitățile subordonate.

Au fost **58 de chemări la dialog** pentru personalul din sistemul penitenciar, urmare reclamațiilor, sesizărilor și petițiilor realizate de către deținuți **în 2015 și 10 chemări la dialog în 2016.**

La solicitarea instanțelor de judecată au fost efectuate **25 de audieri în 2015 și 40 în 2016.** Audierile prin videoconferință au fost realizate cu Înalta Curte de Casație și Justiție, Curtea de Apel București, Curtea de Apel Târgu Mureș, Curtea de Apel Alba Iulia, Tribunalul București, Tribunalul Bacău, Judecătoria Sectorului 4 București, Judecătoria Petroșani, Judecătoria Brăila, numărul acestora fiind într-o continuă creștere

Un alt aspect privind interconectarea este legat și de derularea proiectului de asigurare a dreptului la comunicări on-line.

Obiectivul specific 1.3. „Îmbunătățirea condițiilor de exercitare a drepturilor prevăzute de lege de către deținuți, în funcție de regimul de executare stabilit, vârstă și sex”, din **Planul anual de implementare a strategiei de dezvoltare a sistemului penitenciar 2015-2020**, având ca termen de realizare **decembrie 2015**, a vizat, ca activități: *introducerea tehnologiilor digitale în ceea ce privește dreptul la comunicări on-line, respectiv amenajări de spații și asigurarea infrastructurii prin relocare de echipamente (utilizând resursele existente).*

Ulterior, odată cu intrarea în vigoare a Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, aprobat prin H.G. nr. 157 din 10.03.2016, dreptul la comunicări on line se acordă în toate unitățile penitenciare, în conformitate cu prevederile art. 66 din Legea nr. 254/2013, *privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal*, precum și ale art. 134-136 din Regulamentul de aplicare al acesteia.

Realizarea efectivă a proiectului a cunoscut două faze:

1. Desfășurarea comunicărilor on-line între persoane private de libertate custodiate în penitenciare diferite.
2. Desfășurarea comunicărilor on-line între persoane private de libertate și mediul de suport (exterior).

Toate demersurile s-au concretizat prin stabilirea cadrului de cooperare intra și interinstituțională, urmată de operaționalizarea sistemului de comunicare on-line, astfel că, începând cu a doua parte a anului 2015, în sistemul penitenciar au fost derulate comunicări on-line între deținuții custodiați în diferite unități de detenție (1.734 comunicări numai în 2015), precum și comunicări on-line între deținuții eligibili și copiii acestora, aflați în evidențele *Direcțiilor Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului* din diferite județe (3 comunicări în anul 2015). Se preconizează o creștere accentuată a acestei componente, impactul utilizării acesteia rezultând și din răspunsurile la chestionarul transmis unităților penitenciare analizate, respectiv, ajută foarte mult la păstrarea relațiilor de familie și la instaurarea unui climat bun în rândul persoanelor private de libertate, cu impact pozitiv și efecte majore în conduita deținuților, numărul cererilor de utilizare fiind în creștere.

6.4. Evaluarea sistemului de indicatori de performanță și a impactului utilizării sistemului informatic

La nivelul compartimentelor de specialitate IT din cadrul ANP sunt urmăriți, prin monitorizare, indicatori legați de buna funcționare a echipamentelor și, implicit, a aplicațiilor informatice văzute ca și componente ale sistemului informatic.

Indicatorii de performanță sunt cei cuprinși în „Programul de dezvoltare a sistemului de control managerial” și fac referire la diverse elemente legate de disponibilitatea echipamentelor și sistemului, monitorizarea componentelor de rețea, a stării serviciilor de securitate la nivel ANP etc. Sunt raportați, la diverse termene (trimestrial, semestrial, lunar, anual), indicatori de următoarea natură:

- Număr echipamente operaționale/număr de echipamente existente
- Număr de backup-uri realizate/ număr de backup-uri necesare
- Număr de update-uri descărcate și neinstalate
- Data ultimei actualizări a antivirusului raportată la data curentă
- Număr de solicitări ANP-DTIC de instalare și configurare a aplicațiilor/Numărul de instalări și configurări
- Număr erori apărute în log-uri
- Număr de solicitări de instalare și configurare a aplicațiilor
- Număr de evenimente semnalate în utilizarea aplicațiilor
- Număr de sesizări rezolvate etc.

În rest, echipei de audit nu i-au fost puse la dispoziție informații în legătură cu sistemul de indicatori de performanță specifici, aferenți procesului de informatizare a ANP.

Fără să se constituie într-un sistem de indicatori de performanță definit ca atare, obiectivele inițiale, avute în vedere la momentul demarării acțiunii de informatizare a sistemului penitenciar, pot reprezenta, în urma măsurării, cuantificării și monitorizării lor o bună modalitate de evaluare a încadrării sistemului informatic în performanța proiectată, precum și a cunoașterii impactului pe care utilizarea acestuia îl are asupra diverselor categorii de utilizatori.

Sistemul informatic a contribuit și contribuie în continuare la îmbunătățirea activității Administrației Naționale a Penitenciarelor.

Modul de îmbunătățire îl constituie în special accesul rapid și facil la informații și ținerea unei evidente stricte în ceea ce privește persoanele private de libertate. Prin implementarea sa, în contextul uniformizării procedurilor de lucru *la nivelul majorității compartimentelor funcționale și introducerii unor instrumente moderne de interacțiune în cadrul ANP*, sistemului informatic a produs un impact pozitiv asupra activității desfășurate. Se poate considera că

„Eficacitatea procesului de informatizare a activității curente la instituții publice”

acesta s-a concretizat în creșterea operativității, furnizarea informației în timp real, depistarea la timp a erorilor, modernizarea activității în contextul standardizării procedurilor, schimbarea mentalității, a conținutului și stilului de muncă, asigurarea suportului pentru fundamentarea planurilor de pregătire profesională în vederea utilizării noilor tehnologii, modificarea naturii activității, automatizarea unor proceduri, utilizarea unor facilități noi de comunicare, bazate pe servicii electronice (posta electronică, acces la Internet etc.).

Interesul utilizatorilor față de sistemul informatic este evidențiat și de cele **243 persoane intervievate** cu privire la utilizarea sistemului informatic al Administrației Naționale a Penitenciarelor. Chestionarea celor mai importanți utilizatori interni ai sistemului informatic din cadrul administrației centrale și ai unităților penitenciare, analizate în cadrul misiunii, a scos în evidență *aspecte importante referitoare atât la infrastructura hardware/software cât și la funcționalitatea sistemului informatic și instruirea utilizatorilor, în contextul utilizării acestuia.*

Astfel:

- *Tipul și dimensiunea sistemului și a aplicațiilor informatice corespund* în bună măsură *necesităților* majore ale *instituției* (70% din răspunsuri).

Sistemul informatic, prin aplicațiile care îl compun, oferă într-un timp foarte scurt datele necesare diferitelor statistici.

- Cu unele excepții *resursele hardware/software sunt suficiente și alocate adecvat* (74% din răspunsuri).
- *Sistemul informatic și aplicațiile* sunt *administrate corespunzător* și *funcționează fără probleme majore* pe fondul asigurării unei *asistențe tehnice adecvate* (84% din răspunsuri).

Se simt totuși dificultăți datorate faptului că specialiștii IT din cadrul compartimentelor informatice se situează în postura de a acționa simultan ca administrator, inginer de sistem, ofițer de securitate, analist, programator etc.

- **97% din cei intervievați** consideră că *aplicațiile informatice sunt ușor de utilizat* și presupun cunoștințe medii de operare calculator.
- Totodată s-a constatat că *timpul de preluare și/sau prelucrare a datelor s-a redus considerabil* (85% din răspunsuri), dar *timpul de prelucrare a datelor aferente dosarului penitenciar nu s-a redus* întrucât *evidența datelor este dublă: pe bază de dosar-hârtie (conform dispozițiilor legale) și informatizat.*

S-a câștigat și din punct de vedere al certitudinii informațiilor prezentate și nu în ultimul rând al securității datelor.

- **85% din cei intervievați** consideră că *prin utilizarea aplicațiilor*

„Eficacitatea procesului de informatizare a activității curente la instituții publice”

informatică s-a diminuat numărul erorilor, dar acestea nu au fost eliminate în totalitate.

- *Peste 55 % din cei intervievați au afirmat că au fost constatate anomalii privind funcționarea aplicațiilor, cele mai multe în fazele de testare a programelor și au fost remediate local sau prin intervenție de la nivel central.*
- *Majoritatea dintre respondenți apreciază că paralelismele pot fi evitate, dar 100 % consideră că aplicațiile informatice furnizează informații într-un timp mult mai scurt, beneficiarii acestor fiind persoanele din cadrul ANP, îndreptățite pentru acest lucru, sau organele judiciare care în activitatea lor solicită informații despre persoanele private de libertate.*
- *Din răspunsurile obținute de la nivelul unităților penitenciare s-a constatat că o serie de aplicații trebuie actualizate, altele rescrise, iar sistemul completat cu aplicații noi. Există cerințe suplimentare, neacoperite de aplicații și peste 96 % din răspunsuri evidențiază oportunitatea extinderii facilităților aplicațiilor existente sau realizarea unora noi care să gestioneze domenii neinformaticizate, reproiectarea aplicației de salarii și realizarea unor aplicații noi, necesare pentru evidența echipării cadrelor, integrarea aplicației de salarii cu cea de evidență personal - PHR, gestionarea depozitelor.*
- *Aplicațiile folosite reflectă în mod corespunzător prevederile legale (peste 95% din răspunsuri) și 93% dintre cei intervievați consideră că sunt actualizate în timp util.*
- *Aproape toți respondenții apreciază că personalul alocat implementării și/sau exploatării aplicațiilor nu este suficient și se constată necesitatea suplimentării personalului specializat IT.*
- *Din auditul efectuat s-a constatat că au fost stabilite în mod formal responsabilități legate de sistemul informatic, pe fiecare categorie de personal și în cadrul acestor categorii pe fiecare persoană (86% din răspunsuri), în unele cazuri responsabilitățile nefiind stabilite formal ci prin dispoziții verbale ale conducerii.*
- *Se apreciază în 100 % din răspunsuri că instruirea utilizatorilor pentru utilizarea aplicațiilor s-a realizat corespunzător. Cu mici excepții, utilizatorii neinformaticieni nu au beneficiat de cursuri de pregătire, organizate și susținute de firme specializate, în vederea asigurării unui nivel de utilizare a calculatorului peste medie. Asigurarea suportului tehnic s-a efectuat la fața locului, uneori chiar și telefonic, de către personalul IT al unității penitenciare.*
- *Documentația de programare și cea de operare se apreciază ca fiind*

uneori sumare, venite cu întârziere sau chiar absente (în cazul unor aplicații proprii concepute la nivel de ANP), dar **cele mai multe din răspunsurile primite apreciază drept bună calitate suportului documentar**. În perioada de lansare a aplicației au fost asistați toți utilizatorii pentru a-și forma rutinele de lucru.

- ***Tematica de instruire a informaticienilor a fost suficientă (majoritatea răspunsurilor)***, dar nu s-au putut acoperi toate nevoile de instruire implicate de complexitatea domeniului IT, în special pentru personalul de specialitate IT.
- La nivelul întregii activități desfășurate în cadrul sistemului penitenciar se constată o ***creștere a performanței activității (94% din răspunsuri)***, datorată informatizării principalelor domenii de activitate, toți cei intervievați apreciind că ***sistemul informatic***, prin aplicațiile care îl compun, ***sprijină într-o măsură corespunzătoare funcțiile Administrației Naționale a Penitenciarelor***.
- Deși prin intermediul sistemului informatic nu se realizează întotdeauna o reducere a costurilor (ex. consumabilele), implementarea acestuia contribuie la o eficiență crescândă a muncii, ***80% din răspunsuri conținând aprecierea că prin utilizarea sistemului informatic se realizează o reducere a costurilor datorată scurtării unor proceduri, și eliminării unor activități redundante*** care dacă sunt aplicate corect pot duce la economii substanțiale.
- ***Calitatea evidenței privind persoanele private de libertate s-a îmbunătățit (100 % din răspunsuri)***.
- ***86 % dintre răspunsuri confirmă că datorită reglementărilor interne nu s-a eliminat în totalitate gestionarea datelor în format hârtie***.
- Așa cum apreciază toți respondenții, ***impactul utilizării sistemului informatic în relația cu restul unităților penitenciare și cu alte instituții din sistemul judiciar precum și cu privire la perfecționarea activității desfășurate în cadrul sistemului penitenciar***, se concretizează în aceea că ***informațiile ajung mai repede la destinație în forma așteptată, iar utilizarea sistemului informatic vine cu un set de reguli clare și precise, cu un mod detaliat și judicios de organizare a fluxurilor de informații și a datelor***. Aceasta are ca efect benefic ***perfecționarea activității desfășurate în cadrul sistemului penitenciar prin capacitatea de a oferi un mod de abordare sistemic, predictibil, ușor controlabil, care poate oferi o imagine fidelă a situației din practică***.
- Sistemul informatic ***contribuie în sens pozitiv la creșterea calității muncii și a pregătirii profesionale***.

Sistemul informatic nu elimină necesitatea formării profesionale continue, ci doar propune alte metode mai intuitive și chiar mai exacte.

➤ **Cei mai mulți dintre cei intervievați** apreciază că **gestionarea patrimoniului**, prin intermediul aplicației Avancont, **oferă posibilitatea ținerii unor evidențe corecte, reale și utile**. Opinia acestora se păstrează și în cazul posibilităților de intervenție neautorizată asupra datelor din dosare persoanelor private de libertate în sensul că acestea au fost eliminate aproape în totalitate.

Principalele **puncte tari** ale sistemului informatic sunt:

- ◆ Sistemul IT este omogen atât la nivelul aparatului central cât și în unitățile penitenciare.
- ◆ Sistemul informatic permite creșterea productivității tuturor sectoarelor prin informatizarea activităților de rutină, mari consumatoare de timp și resurse.
- ◆ În primul rând oamenii care gestionează și asigură funcționarea în parametri optimi a întregului sistem informatic.
- ◆ Spiritul de echipă al specialiștilor IT, combativitatea și implicarea acestora.
- ◆ Facilitează comunicarea între angajații organizației. Reduce timpii de lucru în ceea ce privește generarea și postarea documentelor și a instrumentelor de lucru. Generează documente utile pentru activitatea cotidiană. Facilitează munca interdisciplinară on-line între membri ai organizației aflați la distanță.
- ◆ Securitatea datelor, accesul rapid la informațiile din sistem, flexibilitate, aplicarea și utilizarea noutăților din domeniu, personal specializat și instruit, asigurarea unui suport tehnic permanent și eficient pentru utilizatori
- ◆ Eliminarea datelor redundante, diminuarea greșelilor umane, rapiditatea accesării și centralizării datelor, disponibilitatea acestora;
- ◆ Reducerea costurilor.
- ◆ Manevrabilitatea, scalabilitatea, ușurința în operare, obținerea facilă a rapoartelor;
- ◆ Asigură stocarea unor informații în bazele de date care dacă ar fi păstrate pe suport de hârtie ar necesita costuri suplimentare și spații de depozitare.

Tăria actualului sistem informatic rezidă în abordarea unitară, sistemică, bazată pe un hardware și un software adecvate, gestionat de un personal pregătit profesional, comunicând permanent pe orizontală și pe

verticală cu ceilalți membri ai sistemului penitenciar, precum și cu alți actori ai sistemului judiciar.

Principalele **puncte slabe** ale sistemului informatic sunt:

- ◆ Insuficiența resurselor financiare necesare pentru a achiziționa cele mai noi, moderne și eficiente aplicații, necesare derulării activităților.
- ◆ Insuficiența programelor de pregătire ale personalului IT în utilizarea aplicațiilor existente și participarea la seminarii, simpozioane de prezentare a noutăților software din domeniul de activitate aferent.
- ◆ Insuficiența personalului angajat, în condițiile dezvoltării rapide a sistemului informatic.
- ◆ Accesarea greoaie din cauza subdimensionării lățimii benzii de comunicații, în raport cu multitudinea de aplicații utilizate. Unele echipamente IT sunt învechite ducând la limitarea vitezei de lucru a aplicațiilor.
- ◆ Integritate insuficientă între sistemele existente.
- ◆ Uzura morală a echipamentelor hardware.
- ◆ Evidența dubla a unor documente.

Ca propuneri, comentarii, recomandări ale persoanelor chestionate și care ar putea contribui la creșterea eficienței, eficacității, impactului și importanței sistemului informatic s-au desprins următoarele:

- ✚ Includerea personalului IT în cel puțin 2 programe de training (hardware și software) în pas constant cu noile tehnologii ce pot avea un impact benefic asupra sistemului penitenciar la nivelul hardware, software și al securității rețelei IT.
- ✚ Realizarea unui sistem integrat centralizat care să răspundă prin modulele sale specificului fiecărei ramuri de activitate cu drepturi de acces și introducere date corespunzătoare care să poată genera rapoarte specifice dar și corela datele dintre diverse sectoare de activitate pentru a se evita înregistrări eronate – de multe ori dublate etc.
- ✚ Rafinarea aplicațiilor existente, interconectarea, extinderea la toate nivelele și renunțarea la registrele pe hârtie
- ✚ Realizarea și darea în exploatare a unei noi aplicații de salarii, unitară la nivel de sistem, integrată cu cea de Pontaje și PHR.
- ✚ Unificarea structurii IT cu cea de comunicații așa cum este în orice organizație modernă, dimensionarea statului pentru acoperirea tuturor zonelor care au tangență cu domeniul IT&C (de ex. sistemele de supraveghere și acces, precum și dezvoltările ulterioare ale acestora care se adaugă activităților IT&C curente).

„Eficacitatea procesului de informatizare a activității curente la instituții publice”

- ✚ Reducerea angrenării personalului IT&C în activități extra IT&C.
- ✚ Cursuri CISCO, SQL pentru agenții IT.
- ✚ În cadrul aplicațiilor sa fie module de analiză și sinteză pentru fundamentarea deciziilor Adoptarea de soluții pentru diminuarea înregistrărilor duble (pe hârtie)
- ✚ Redimensionarea structurii compartimentului informatică, raportat la numărul aplicațiilor informatice utilizate, a numărului de utilizatori ai acestora, a numărului de echipamente IT, finanțarea înlocuirii resurselor hard și soft depășite moral și fizic.
- ✚ Eliminarea solicitărilor de situații și raportări atât timp cât acestea există în format electronic și pot fi generate oricând și vizualizate de orice utilizator autorizat din sistem.
- ✚ Eliminarea lucrului în paralel, având în vedere că în prezent se completează aceleași informații atât în aplicațiile informatizate cât și în format hârtie (*informațiile introduse electronic pot fi tipărite și asumate prin semnătură*).
- ✚ Valorificarea tuturor posibilităților de înlocuire a muncii creion-hârtie, de ex.: semnătură digitală, aprobări electronice.

6.5. Evaluarea concordanței sistemului IT și a aplicațiilor componente cu legislația care reglementează domeniul

6.5.1. Proiectarea și derularea bugetului alocat domeniului IT.

Proiectul bugetului pentru exercițiul bugetar 2016 a fost elaborat în conformitate cu **Procedura de Sistem P/DEA/SPBS/01/12.10.2011** și următoarele documente:

- Adresa ANP 43423/03.07.2015 pentru transmiterea în unități a instrucțiunilor de elaborare a proiectului de buget fără limită
- Adresa 44312/DEA/10.07.2015 pentru centralizarea necesarului de fonduri aferent bunurilor și serviciilor necesare asigurării materiale de la compartimentele de specialitate din ANP în vederea fundamentării proiectului de buget fără limită
- Adresa 44312/DTIC/24.07.2015 prin care DTIC a transmis necesarul de fonduri pentru bunuri și servicii și investiții din domeniul IT
- Adresa DMRU nr 43423/17.07.2015 pentru comunicarea datelor de personal necesare întocmirii proiectului de buget pentru anul 2016
- Adresa Ministerului Justiției nr 74562/14.09.2015 pentru comunicarea Scrisorii Cadru privind contextul macroeconomic nr. 418496/2015
- Adresa nr. 53207/DEA/25.09.2015 pentru transmiterea la Ministerul Justiției a proiectului de buget 2016 în limita impusă și peste limită

„Eficacitatea procesului de informatizare a activității curente la instituții publice”

- Adresa nr. 53207/DEA/05.11.2015 transmisă la Ministerul Justiției pentru justificarea necesarului de fonduri în anul 2016 la cheltuielile de personal
- Adresa 53207/DEA/20.11.2015 pentru retransmiterea la Ministerul Justiției a proiectului de buget în limita suplimentată ținând cont de memorandumul elaborat de ANP cu tema ”Intenția Curții Europene a Drepturilor Omului de aplicare a procedurii hotărârii pilot în cauzele privind condițiile de detenție”

➤ **Norme legale:**

- **Legea nr. 500/2002** privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, Capitolul III – Procesul bugetar;

➤ **Documente elaborate de Ministerul Finanțelor Publice sau ordonatorul principal de credite**

Adresa Ministerului Justiției nr. 74562/14.09.2015 pentru comunicarea Scrisorii Cadru privind contextul macroeconomic nr. 418496/2015 și a limitei impuse.

➤ **Documente privind stabilirea necesarului pentru asigurarea drepturilor salariale ale personalului:**

- **Legea cadru nr. 284/2010** privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare;
- **OUG nr. 83/2014** privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice;
- **Legea nr. 571/2003** privind Codul fiscal;
- **HG nr. 0292/2011** privind stabilirea funcțiilor pe grade militare, respectiv grade profesionale, pe clase de salarizare și coeficienți de ierarhizare.....;
- La nivelul sistemului administrației penitenciare nu se acordă sporuri specifice domeniului IT pentru personalul din acest sector.

➤ **Documente privind stabilirea necesarului de fonduri aferent bunurilor și serviciilor necesare asigurării materiale pentru domeniul IT**

La data misiunii de audit la nivelul ANP și unităților subordonate nu sunt elaborate și aprobate Norme de asigurare cu servicii, materiale și consum privind domeniul IT deși, prin „Îndrumarul privind clasificarea indicatorilor privind finanțele publice – cheltuieli clasificarea funcțională și economică pentru ANP” aprobat prin OMJ 2299/15.06.2016, sunt prevăzute și detaliate pe articole și alineate bugetare cheltuieli aferente unor bunuri și servicii specifice domeniului IT.

„Eficacitatea procesului de informatizare a activității curente la instituții publice”

Lista principalilor indicatori luați în calcul pentru fundamentarea bugetului pe anul 2016 și multianual 2017 - 2019 - nu cuprinde și un capitol / secțiune referitoare la indicatorii aferenți bunurilor și serviciilor privind domeniul IT.

Referitor la elaborarea proiectului de buget la nivelul DEA verificarea a scos în evidență deficiențe în ceea ce privește urmărirea modului în care compartimentele de specialitate respectă prevederile Instrucțiunilor privind elaborarea bugetului de venituri și cheltuieli pentru anul 2016 și 2017-2019, elaborate de DEA și aprobate de conducerea ANP, permițând includerea în buget a unor cheltuieli fără bază legală, în speță avem în vedere următoarele puncte din Instrucțiuni:

“2.1.1 Cheltuielile reprezentând bunurile și serviciile se stabilesc în baza normelor cantitative și valorice prevăzute de actele normative specifice activității economico-administrativă;

2.1.2 Bazele de calcul se completează în funcție de indicatorii și normele de consum specifice.”.

Situația contravine prevederilor Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice, art. 14: *“(1) Cheltuielile bugetare au destinație precisă și limitată și sunt determinate de autorizările conținute în legi specifice și în legile bugetare anuale.*

(2) Nici o cheltuială nu poate fi înscrisă în bugetele prevăzute la art. 1 alin. (2) și nici angajată și efectuată din aceste bugete, dacă nu există baza legală pentru respectiva cheltuială.

(3) Nici o cheltuială din fonduri publice nu poate fi angajată, ordonanțată și plătită dacă nu este aprobată potrivit legii și nu are prevederi bugetare”.

Răspunzător pentru situația constatată este directorul DTIC care, potrivit Fișei postului aferentă poziției în stat 251 avea următoarea atribuție: ***“răspunde de aplicarea prevederilor reglementărilor cu privire la utilizarea resurselor informatice și de comunicații”***, iar prin adresa 44.312/DTIC/24.07.2015 a înaintat către DEA proiectul bugetului de venituri și cheltuieli pe anul 2016 fără a verifica existența bazei legale aferente propunerilor de buget pentru bunurile din domeniul IT.

Fapta de mai sus constituie contravenție prevăzută de Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, Cap. V - Sancțiuni, art. 72 Contravenții și sancțiuni

(1) Constituie contravenții următoarele fapte:

a) nerespectarea dispozițiilor art. 14 alin. (2) și (3), art. 16 alin. (2), art. 43, art. 47 alin. (13) și ale art. 63 alin. (2) - (5);

Fapta prevăzută de Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, Cap. V - Sancțiuni, art. 72 Contravenții și sancțiuni, alin. (1) ***se sancționează***

conform art. 72, alin. (2) din același act normativ: (2) Contravențiile prevăzute la alin. (1) lit. a) se sancționează cu amendă de la 500 lei la 1.000 lei, cele de la lit. b), cu amendă de la 1.000 lei la 2.000 lei, iar cele de la lit. c), cu amendă de la 2.000 lei la 3.000 lei.

(3) Constatarea contravențiilor și aplicarea amenzilor se fac de către Curtea de Conturi, Ministerul Finanțelor Publice și de alte persoane împuternicite în acest scop, potrivit legii.

"ART. 73 Legislația aplicată contravenției: Contravențiilor prevăzute la art. 72 li se aplică prevederile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu excepția art. 28 și 29."

În timpul misiunii a fost întocmit Procesul verbal de constatare și sancționare a contravențiilor nr. 2/19.07.2016 privind sancționarea cu amendă a directorului DTIC.

➤ **Documente privind asigurarea fondurilor necesare dotării cu obiecte de inventar și mijloace fixe.**

Tabela de înzestrare a aparatului central ANP are numărul de înregistrare 0500845/19.09.2006, document care la data misiunii de audit prezintă două neajunsuri majore:

- nu reflectă starea de fapt privind necesarul real și dotarea cu mijloace de domeniul IT;
- mijloacele tehnice de domeniul IT sunt trecute la două compartimente de specialitate altele decât Direcția Tehnologia Informației și Comunicații (DTIC).

Fiecare unitate penitenciară are aprobată propria tabelă de înzestrare.

Pentru asigurarea unei fundamentări corespunzătoare a bugetului destinat domeniului IT **recomandăm** inițierea unei proceduri privind actualizarea tabelelor de înzestrare atât ale unităților subordonate cât și a aparatului central al administrației.

Proiectul bugetului aferent exercițiului 2016 a fost înaintat la Ministerul Justiției cu Adresa nr. 53207/DEA/25.11.2015 pentru retransmiterea la Ministerul Justiției a proiectului de buget în limita suplimentată pentru acoperirea creșterilor salariale din anul 2016 generate de aplicarea Legii 293/2015.

La nivelul managementului administrației și Direcției Tehnologia Informației și Comunicații **nu există o preocupare constantă pentru stabilirea cât mai exactă și detaliată a necesarului de resurse alocate proceselor de specialitate și administrative astfel încât necesitățile**

obiective ale proceselor derulate să fie asigurate atât financiar, cât și din punct de vedere material, respectiv bunuri și servicii.

6.5.2. Recepția bunurilor, serviciilor și lucrărilor din domeniul IT.

Comisiile de recepție a bunurilor și serviciilor sunt numite la începutul fiecărui an prin Decizia directorului general al ANP sau unității teritoriale.

Din verificarea documentelor privind recepția bunurilor din domeniul IT au rezultat unele **aspecte care nu sunt în concordanță cu prevederilor actelor normative în vigoare.**

Situația constatată este generată de faptul că:

- Procedura operațională PODEA – 11 Contabilitatea Imobilizărilor – **indică eronat codul Procesului verbal din OMFP 3512 din 2008, 14-3-5 în loc de 14-2-5 și nu precizează un model de proces verbal pe care trebuie să-l întocmească comisia de recepție la recepția activelor corporale independente.**

- **Procedura de sistem PS 04 ALOP, aprobată sub nr. 57.049/DEA/23.10.2014 la punctul 5.2 Mod de lucru, 2. Lichidarea cheltuielilor prevede:** *“Lichidarea cheltuielilor este faza în procesul execuției în care se verifică realitatea sumei datorate pe baza documentelor justificative care atestă operațiunile respective (factură fiscal, procesul verbal de recepție, NRCD, state de plată)”* **formulare care induce ideea că oricare dintre documente (factură sau document justificativ) asigură posibilitatea lichidării sumei de plată, deși OMFP 1792/2002 pentru aprobarea NORMELOR METODOLOGICE privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor instituțiilor publice, precum și organizarea, evidența și raportarea angajamentelor bugetare și legale, punctul 2. Lichidarea cheltuielilor - prevede obligativitatea lichidării atât pe baza documentelor emise de furnizori, prestatori sau executanți cât și a documentelor întocmite de comisia de recepție a entității:** *“Verificarea existenței obligației de plată se realizează prin verificarea documentelor justificative din care să rezulte pretenția creditorului, precum și realitatea “serviciului efectuat” (bunurile au fost livrate, lucrările executate și serviciile prestate sau, după caz, existența unui titlu care să justifice plata: titlu executoriu, acord de împrumut, acord de grant etc.).*

Determinarea sau verificarea existenței sumei datorate creditorului se efectuează de către persoana împuternicită de ordonatorul de credite, pe baza datelor înscrise în factură și a documentelor întocmite de comisia de recepție constituită potrivit legii (Proces-verbal de recepție - cod 14-2-5, Proces-verbal de recepție provizorie - cod 14-2-5/a, Proces-verbal de punere în funcțiune - cod 14-2-5/b, în cazul mijloacelor fixe, Nota de recepție și constatare de

„Eficacitatea procesului de informatizare a activității curente la instituții publice”

diferențe - cod 14-3-1A, în cazul bunurilor de natura stocurilor, și alte documente prevăzute de lege, după caz). ”

Procedura PS 04 a fost difuzată spre aplicare unui număr de trei persoane din DEA deși personalul compartimentelor de specialitate care este implicat în angajarea și lichidarea cheltuielilor este mai numeros.

Față de cele constatate recomandăm:

- **revizuirea Procedurii operaționale PODEA – 11 Contabilitatea Imobilizărilor** – în scopul detalierii condițiilor pe care trebuie să le îndeplinească documentele justificative încheiate de către comisiile de recepție astfel încât să răspunde cerințelor din prevederile OMFP nr. 2634 din 5 noiembrie 2015 privind documentele financiar-contabile, ANEXA 1- NORME GENERALE de întocmire și utilizare a documentelor financiar-contabile;
- **revizuirea Procedurii de sistem PS 04 privind ALOP** – în sensul clarificării aspectelor privind lichidarea cheltuielilor corelată cu recepția bunurilor și consemnarea ei în documente justificative și difuzarea procedurii către toți cei implicați în aplicarea ei.

6.5.3. Inventarierea bunurilor din domeniul IT.

Comisia de inventariere pentru anul 2015 a fost desemnată prin Decizia nr. 591 din 20.11.2015 și a executat inventarierea faptică în perioada 02.12 – 23.12.2015.

În scopul aplicării prevederilor OMFP 2861 din 9 octombrie 2009 pentru aprobarea Normelor privind organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii, ANP a elaborat Procedura P/DEA/SL din 2010.

Din verificarea documentelor privind inventarierea bunurilor de domeniul IT **au rezultat unele aspect** care au condus către **recomandarea de a fi revizuită actuala procedură** în scopul asigurării condițiilor privind respectarea cerințelor rezultate din următoarele prevederi ale OMFP nr. 2861/2009, următoarele puncte:

“20. Pentru bunurile depreciate, inutilizabile sau deteriorate, fără mișcare ori greu vandabile, comenzi în curs, abandonate sau sistate, precum și pentru creanțele și obligațiile incerte ori în litigiu se întocmesc liste de inventariere distincte sau situații analitice separate, după caz.

42. Rezultatele inventarierii se înscriu de către comisia de inventariere într-un proces-verbal.

Procesul-verbal privind rezultatele inventarierii trebuie să conțină, în principal, următoarele elemente: data întocmirii, numele și prenumele membrilor comisiei de inventariere, numărul și data deciziei de numire a

„Eficacitatea procesului de informatizare a activității curente la instituții publice”

comisiei de inventariere, gestiunea/gestiunile inventariată/inventariate, data începerii și terminării operațiunii de inventariere, rezultatele inventarierii, concluziile și propunerile comisiei cu privire la cauzele plusurilor și ale lipsurilor constatate și persoanele vinovate, precum și propuneri de măsuri în legătură cu acestea, volumul stocurilor depreciate, fără mișcare, cu mișcare lentă, greu vandabile, fără desfacere asigurată și propuneri de măsuri în vederea reintegrării lor în circuitul economic, propuneri de scoatere din funcțiune a imobilizărilor corporale, respectiv din evidență a imobilizărilor necorporale, propuneri de scoatere din uz a materialelor de natura obiectelor de inventar și declasare sau casare a unor stocuri, constatări privind păstrarea, depozitarea, conservarea, asigurarea integrității bunurilor din gestiune, precum și alte aspecte legate de activitatea gestiunii inventariate.

43. Propunerile cuprinse în procesul-verbal al comisiei de inventariere se prezintă, în termen de 7 zile lucrătoare de la data încheierii operațiunilor de inventariere, administratorului, ordonatorului de credite sau persoanei responsabile cu gestiunea entității. Acesta, cu avizul conducătorului compartimentului financiar-contabil și al conducătorului compartimentului juridic, decide asupra soluționării propunerilor făcute, cu respectarea dispozițiilor legale.”

7. IDENTIFICAREA EVENTUALELOR CARENȚE, INADVERTENȚE SAU IMPERECȚIUNI

Referitor la recepția mijloacelor fixe independente care nu necesită montaj și nici probe tehnologice, acestea considerându-se puse în funcțiune la data achiziționării lor, OMFP nr. 2634/2015 privind documentele financiar-contabile prevăd încheierea **Procesului - Verbal de Recepție (cod 14-2-5)**, modelul precizat la ANEXA 3 – MODELELE documentelor financiar-contabile, prezentat mai jos:

“I. DATE GENERALE

1. Comisia de recepție convocată la data de și-a desfășurat activitatea în intervalul:

II. CONSTATĂRI

În urma examinării documentației prezentate și a cercetării pe teren a lucrărilor executate s-au constatat:

1. Documentația tehnico-economică a fost prezentată comisiei de recepție cu următoarele excepții:

„Eficacitatea procesului de informatizare a activității curente la instituții publice”

Comisia constată că lista documentației prevăzute mai sus nu împiedică sau împiedică efectuarea recepției.

2. Recepția punerii în funcțiune a fost efectuată la data de, iar până la recepția obiectivului de la data punerii în funcțiune au trecut luni.

3. Valoarea lucrărilor supuse recepției conform documentelor de decontare este de lei.

4. La data recepției, nivelul atins de indicatorii tehnico-economici aprobați se prezintă astfel:

5. Următorii factori au influențat nefavorabil realizarea indicatorilor care n-au atins nivelul aprobat:

6. La data recepției se constată următoarele disponibilități de capacități ale utilajelor tehnologice și de spații construite care pot conduce la îmbunătățirea indicatorilor tehnico-economici:

7. S-a constatat că sunt/nu sunt luate măsurile pentru menținerea nivelului aprobat al indicatorilor tehnico-economici în ceea ce privește:

a. asigurarea cu materii prime, materiale, combustibil, energie, apă etc. (se vor arăta cele ce nu sunt asigurate);

b. lucrări conexe, utilități, deserviri etc.;

c. forța de muncă;

d.

III. CONCLUZII

1. Pe baza constatărilor și concluziilor consemnate mai sus, comisia de recepție hotărăște în unanimitate/cu majoritatea de păreri:

SE ADMITE RECEPȚIA OBIECTIVULUI DE INVESTIȚII ȘI SE ACORDĂ CALIFICATIVUL

2. Comisia de recepție stabilește că, pentru menținerea nivelului aprobat al indicatorilor tehnico-economici aprobați și pentru o cât mai bună exploatare a capacităților ce se recepționează, mai sunt necesare următoarele măsuri:

3. Prezentul proces-verbal, care conține file și anexe numerotate cu un total de file, care fac parte integrantă din cuprinsul acestuia, a fost încheiat azi în exemplare originale.

Semnăturile membrilor comisiei de recepție.

Entitatea

Obiectivul de investiții

Obiectivul supus recepției

Concluzia ”

Din analiza datelor cuprinse în modelul aprobat prin OMFP rezultă concluzia că *modelul documentului aprobat (cod 14-2-5) se referă strict la*

„Eficacitatea procesului de informatizare a activității curente la instituții publice”

obiective de investiții lucrări de construcții montaj și nu poate fi utilizat sau adaptat pentru recepția mijloacelor fixe independente.

8. PUNCTUL DE VEDERE AL CONDUCERII ENTITAȚII

În urma ședinței de conciliere nu au rămas puncte divergente.

9. CONCLUZIILE ȘI RECOMANDĂRILE FORMULATE

- ✚ *Dependența de IT este critică*, indisponibilizarea sistemului IT putând *bloca și compromite activitatea curentă*, cu consecințe grave asupra imaginii și eficienței instituției. *Personalul* de specialitate *IT* este *insuficient numeric și structural, supraîncărcat și eterogen* din punct de vedere al pregătirii în domeniu, iar concentrarea cunoștințelor IT la nivelul unui număr restrâns de personal a creat o *dependență semnificativă de „persoane cheie”*.
- ✚ În prezent, prin utilizarea *tehnologiei informației și comunicațiilor* Administrația Națională a Penitenciarelor a obținut rezultate favorabile, *sistemul informatic urmând să cunoască dezvoltări și perfecționări care să contribuie la creșterea calității activității curente*.
- ✚ **Concluzia generală** a misiunii de audit este aceea că *sistemul informatic al ANP este funcțional și perfectibil*, aplicațiile acestuia acoperă partea preponderentă a activității curente, rezolvă într-o bună măsură sarcinile specifice, se află în exploatare și, în același timp, în dezvoltare, contribuind în sens pozitiv la *creșterea calității muncii, a pregătirii profesionale, la uniformizarea practicii privind evidența persoanelor private de libertate în cadrul ANP și unităților penitenciare din subordine, la reducerea birocrăției și îmbunătățirea calității serviciilor oferite utilizatorilor*.
- ✚ Se poate aprecia că *sistemul informatic, prin complexitatea și*

„Eficacitatea procesului de informatizare a activității curente la instituții publice”

particularitățile sale, va fi dificil de implementat în totalitatea sa fără o implicare și susținere adecvată la toate nivelurile, manageriale și decizionale, și fără asigurarea volumului și structurii necesare de resurse, în principal bugetare, dar și materiale și umane, care să asigure succesul procesului de informatizare a ANP.

RECOMANDĂRI:

Recomandările din prezentul raport de audit cuprind doar o serie de direcții de urmat, fără a se substitui factorilor decizionali sau manageriali și fără a detalia metodele de punere în practică a acestora de către factorii de decizie din cadrul Administrației Naționale a Penitenciarelor.

Aplicarea măsurilor adoptate până în prezent legate de îndeplinirea obiectivelor privind informatizarea activității curente a ANP precum și a instrumentelor, tehnologiilor informatice și infrastructurii aferente, în scopul asigurării accesului la informații publice și furnizării de servicii de calitate pentru cetățeni, instituții publice și alte entități, reprezintă un început care trebuie continuat și extins prin măsuri coerente și consecvente, până la eficientizarea maximă și atingerea scopului propus.

Pornind de la necesitatea îndeplinirii obiectivelor strategice privind informatizarea ANP, pentru a veni în sprijinul activității entităților auditate, echipa de audit face următoarele recomandări:

- *Elaborarea Strategiei IT proprii, pe termen mediu și lung, ca parte componentă și în concordanță cu Strategia de informatizare a sistemului judiciar, corespunzător obiectivelor ANP, adaptarea și detalierea acestora până la nivelul unităților penitenciare, în conformitate cu obiectivele actuale de dezvoltare a sistemului penitenciar, și implicarea activă a conducerii în coordonarea pe mai departe a activităților legate de dezvoltarea, perfecționarea și utilizarea eficientă a sistemului informatic.*
- *Continuarea și permanentizarea practicii existente la nivelul DCIT cu privire la elaborarea unui centralizator cu necesitățile funcționale solicitate de reprezentanții direcțiilor ANP și unităților penitenciare, în vederea unei fundamentări mai bune a analizei și proiectării unitare a unor elemente specifice, dar și a unor situații de sinteză necesare susținerii procesului de decizie.*
- *Adoptarea unei metodologii de lucru care să asigure atât definirea cerințelor cât și asumarea răspunderii în privința cererilor formulate de la nivelul compartimentelor funcționale, a planurilor de implementare și dezvoltare, inclusiv introducerea și respectarea unor clauze referitoare la calitatea serviciilor IT.*

- **Stabilirea și urmărirea bugetului pentru IT, fundamentat pe norme clare de consum**, care să țină seama de necesitățile de susținere a funcțiilor sistemului penitenciar, în conformitate cu prioritățile procesului de informatizare a acestuia și cu sarcinile ce-i revin conform obiectivelor de dezvoltare pe viitor.
- **Actualizarea evidenței existente la nivelul ANP cu privire la numărul, tipul și starea echipamentelor**, astfel încât aceasta **să reflecte în orice moment starea infrastructurii hardware și de comunicații și capacitatea de reacție la sarcinile care îi revin, aceasta pentru o mai bună fundamentare a deciziilor legate de adoptarea și implementarea unui plan de reînnoire a parcului tehnologic**, plan a cărui elaborare și implementare o recomandăm pentru viitorul apropiat.
- **Îmbunătățirea dimensiunii și structurii de personal funcție de cerințele și complexitatea sistemului informatic, împreună cu adoptarea unor măsuri adecvate care să permită atragerea și menținerea specialiștilor IT.**
- **Evaluarea stadiului și nivelului de instruire în domeniul IT, precum și a performanțelor utilizatorilor proprii** în scopul proiectării și implementării unei **politicii de instruire unitară** și creșterii eficienței acestora pentru atingerea obiectivelor propuse, prin utilizarea instrumentelor moderne ale tehnologiilor informației și comunicațiilor. **Diversificarea tematicilor de instruire** la nivel central și al unităților penitenciare, cuprinderea în planul de instruire a tuturor utilizatorilor.
- Elaborarea unui **plan documentat** în care să fie **incluse teme de interes major, legate de activitatea specifică** (securitatea sistemelor, managementul proiectelor, managementul schimbării și dezvoltării sistemului, standarde și bune practici, administrare sistem, administrare baze de date, administrare rețea etc.) și care să stea la baza viitoarei pregătiri a personalului de specialitate IT.
- Elaborarea/revizuirea procedurilor IT existente, în conformitate cu prevederile conținute în **OSGG nr. 400/2015 pentru aprobarea Codului controlului intern/managerial al entităților publice**.
- **Urgentarea elaborării și implementării** pe toate palierele sistemului informatic **a unei politici formale de securitate IT** în vederea diminuării gradului de vulnerabilitate a sistemului.
- **Crearea cadrului procedural** pentru implementarea și utilizarea standardelor și procedurilor care să asigure un grad ridicat de fiabilitate și siguranță al operațiunilor desfășurate, în acord cu practicile internaționale în domeniu și elaborarea unor proceduri, în

conformitate cu *standardele internaționale de securitate (ex. seria de standarde ISO 27000)*.

- În contextul dependentei sporite a activității specifice de tehnologia informației și comunicațiilor, pe fondul afectării semnificative a reputației instituției în cazul pierderilor datorate nefuncționării sistemului sau distrugerii datelor, se impune *elaborarea Planului de asigurare a continuității activității curente și a Planului de recuperare în caz de dezastru a sistemului informatic, implementarea și testarea periodică a acestora*.
- Având în vedere volumul și importanța informațiilor, în scopul asigurării integrității fondului de date se recomandă, *funcție de existența resurselor necesare, stocarea copiilor de siguranță - backup ale datelor și sistemului și în alte locații* decât cele în care este instalat sistemul care operează în modul de producție.
- Introducerea unor *indicatori de performanță a activității personalului IT* din cadrul ANP și *degrevarea acestuia de munca nespecifică specializării sale*.
- *Identificare* și centralizarea anomaliilor și disfuncționalităților existente în aplicații, împreună cu centralizarea solicitărilor și sugestiilor de la nivelul unităților penitenciare, în vederea asigurării suportului necesar analizei legată de dezvoltările viitoare ale sistemului informatic.
- *Actualizarea site-ului ANP, traducerea conținutului în cel puțin o limbă străină* de circulație internațională.
- *Identificare elementelor* portalului intern *semnificative și de interes* pentru diversele categorii de utilizatori și corelarea acestora cu conținutul actual, actualizarea și modificarea corespunzătoare. Desemnarea unor *responsabili pentru fiecare domeniu de activitate* care să asigure conținutul necesar și actualizarea acestuia.
- Întreprinderea demersurilor necesare pentru demararea acțiunii de *certificare pentru asigurarea conformității cu Standardul ISO 9001/2008* care să contribuie la asigurarea calității serviciilor informatice și a creșterii încrederii în utilizarea acestora.
- *Adoptarea și perfecționarea*, funcție de necesitățile existente și resursele alocate, a unui *sistem de indicatori de performanță* care să contribuie într-o mai bună măsură la asigurarea funcției de *suport decizional, monitorizare și control* a activității curente în general și a celei de asigurare a informatizării ANP, în special.

10. CONCLUZIA GENERALĂ A MISIUNII DE AUDIT

- ✦ **Concluzia generală** a misiunii de audit este aceea că *sistemul informatic al ANP este funcțional și perfectibil*, aplicațiile acestuia acoperă partea preponderentă a activității curente, rezolvă într-o bună măsură sarcinile specifice, se află în exploatare și, în același timp, în dezvoltare, contribuind în sens pozitiv la *creșterea calității muncii, a pregătirii profesionale, la uniformizarea practicii privind evidența persoanelor private de libertate în cadrul ANP și unităților penitenciare din subordine, la reducerea birocrăției și îmbunătățirea calității serviciilor oferite utilizatorilor*.
- ✦ Se poate aprecia că *sistemul informatic, prin complexitatea și particularitățile sale, va fi dificil de implementat în totalitatea sa fără o implicare și susținere adecvată la toate nivelurile, manageriale și decizionale, și fără asigurarea volumului și structurii necesare de resurse, în principal bugetare, dar și materiale și umane, care să asigure succesul procesului de informatizare a ANP*.